

Názory obyvatel na kvalitu životního prostředí

Závěrečná zpráva z průzkumu v obcích Lány, Nové Strašecí a Rynholec

ekologie
výroba biopaliv a skládka odpadů

Květen 2010

OBSAH

VÝZKUM JAKO CESTA K DOBRÝM SOUSEDSKÝM VZTAHŮM.....	3
SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ	4
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY V OBCI A SPOKOJENOST SE STAVEM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	5
NAKLÁDÁNÍ S ODPADEM V DOMÁCNOSTI	13
INFORMAČNÍ ZDROJE O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ A ZAPOJENÍ DO JEHO OCHRANY	15
PREFEROVANÉ ZPŮSOBY NAKLÁDÁNÍ S ODPADEM.....	19
POSTOJ OBYVATEL KE SKLÁDCE V RYNHOLCI.....	20
PODPORA MODERNIZACE SKLÁDKY V RYNHOLCI	23
POPIS RESPONDENTŮ	30
METODIKA VÝZKUMU	33
VYSVĚTLIVKY.....	34
CHARAKTERISTIKA STATISTICKÝCH VELIČIN	35

VÝZKUM JAKO CESTA K DOBRÝM SOUSEDSKÝM VZTAHŮM

Společnosti ČLUZ a Ekologie se v rámci politiky firemní odpovědnosti rozhodly uspořádat sociologický průzkum v obcích, které jsou přímo dotčeny jejich činností. Šetřením byla pověřena nezávislá odborná agentura Markent, která se zaměřila na zjišťování názorů obyvatel Lán, Nového Strašecí a Rynholce s ohledem na aktuální potřeby obecní politiky, stav životního prostředí, nakládání s odpady a řízenou skládku komunálního odpadu v Rynholci.

Sociologický průzkum byl prováděn ve spolupráci s vedením jednotlivých obcí s tím, že jim závěrečná zpráva bude poskytnuta včetně odborného komentáře jako podklad pro rozvoj komunální politiky a další diskusi se společnostmi ČLUZ a Ekologie. Každý pak bude mít možnost nalézt závěrečnou zprávu z průzkumu na webových stránkách zúčastněných obcí a obou společností.

Témata šetření byla zvolena tak, aby dlouhodobě umožnila společností ČLUZ a Ekologie budování dobrých sousedských vztahů na základě znalosti místních problémů.

Věříme, že náš otevřený přístup bude důležitým vkladem do zlepšení kvality života v našem regionu.

Ing. Eva Perglerová

SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ

Respondenti Lán, Nového Strašecí a Rynholce ve všech třech obcích uvedli jako hlavní problémy nadměrnou automobilovou dopravu, nepořádek v obci, psí exkrementy, rozbité silnice/chodníky, chybějící kapacita školky/školy/jeslí. Mezi hlavními problémy byl dotazovanými opakovaně zmíněn hluk, přeplněné kontejnery na tříděný odpad, skládka, špatné sousedské vztahy, žádné kulturní a sportovní vyžití.

Spokojenost se stavem životního prostředí je ve všech obcích vysoká, ale existují rozdíly. Největší spokojenost deklarovali respondenti z Lán (90 %) a nejmenší z Rynholce (73 %). Lidé obecně považují svého starostu a svůj místní úřad za nejdůvěryhodnější zdroj informací o stavu životního prostředí.

Ve všech třech obcích spontánně zaznělo, že důvodem k nespokojenosti se stavem životního prostředí je hlučná doprava, pálení plastů a odpadků v domácnostech, nepořádek v obci, psí exkrementy a zápach ze skládky či samotná skládka. Lidé se též měli možnost vyjádřit k navrženým opatřením na zlepšení životního prostředí v obci. Mezi nejvýrazněji podporovanými jsou výsadba zeleně (90 % a více), zákaz používání kotlů na tuhá paliva (55 % a více) a modernizace skládky v Rynholci (72 % a více). Podpora modernizace skládky je nejvýznamněji určena možnostmi, že by došlo ke snížení zápachu a úletů. Lidé očekávají, že by modernizace skládky měla pozitivní efekt na kvalitu ovzduší, podzemních vod, tvorbu krajiny, ale i prestiž obce.

V Lánech (68 %), Novém Strašecí (71 %) a Rynholci (69 %) deklarovala velká většina dotázaných, že pravidelně třídí odpad. Nejvíce se to týká papíru, plastů a nápojových kartonů. Jak se má následně založit s vytříděným komunálním odpadem? Dle respondentů je nejlepším řešením skládka (43 %) či kompostárna (38 %). Pro spalovnu se vyjádřilo jen 7 % dotázaných.

AKTUÁLNÍ PROBLÉMY V OBCI A SPOKOJENOST SE STAVEM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

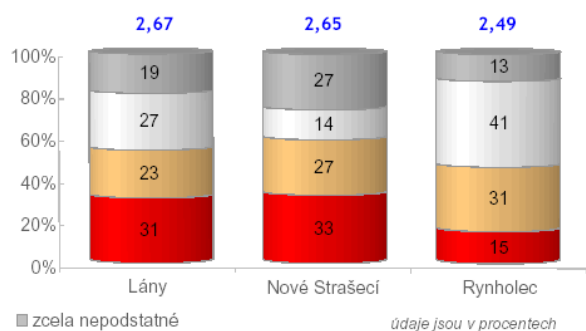
Aktuální problémy v obci – spontánní odpovědi

	Lány	Nové Strašecí	Rynholec
chybí školka / škola / jesle	•	•	•
nadměrná automobilová doprava	•	•	•
nepořádek v obci	•	•	•
psí exkrementy	•	•	•
rozbité silnice / chodníky	•	•	•
hluk	•	•	
přeplněné kontejnery na tříděný odpad	•	•	
žádné kulturní vyžití		•	•
žádné sportovní vyžití		•	•
skládky	•		•
špatné sousedské vztahy	•		•
areál Hamira je v dezolátním stavu		•	
hlučná mládež		•	
nepečuje se o vzhled obce		•	
špatně umístěné přechody		•	
drogy a fetiši	•		
chybí lékař	•		
kriminalita, vandalismus	•		
lidé málo třídí odpad	•		
lidé stále pálí odpady	•		
nejsou retardéry u škol	•		
absence bankomatů	•		
špatné zásobování obchodů	•		
výstavba bioplynové stanice a likvidace jatek	•		
žádný prostor pro venčení psů	•		
lom			•
špatné vedení/hospodaření obce			•

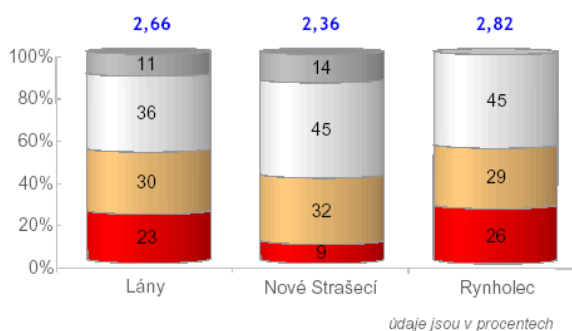
společné problémy
  opakované problémy
  unikátní problémy

Důležitost vybraných problémů v obci

veřejná doprava, dopravní obsluha

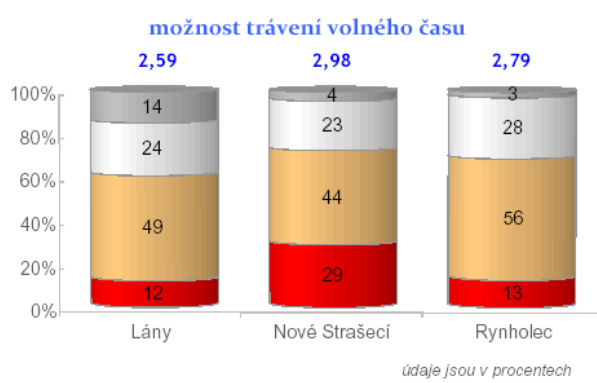
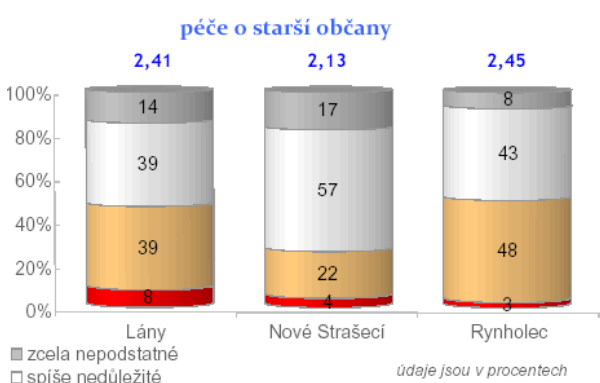
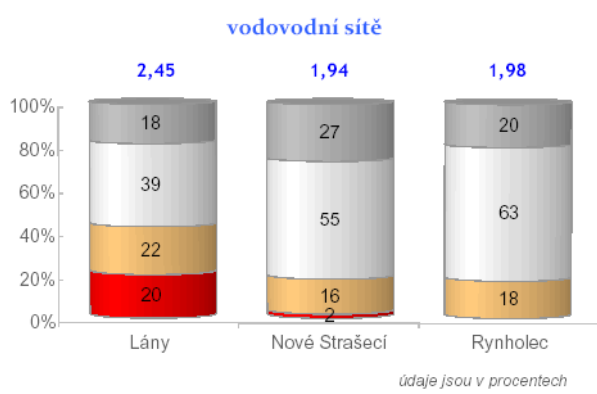
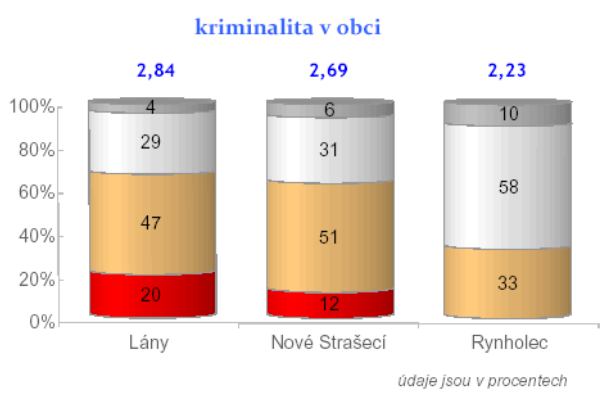
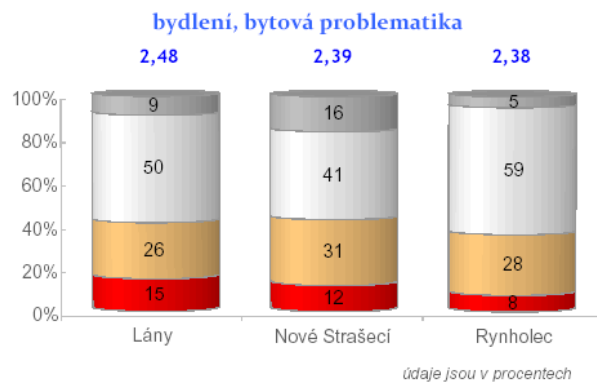
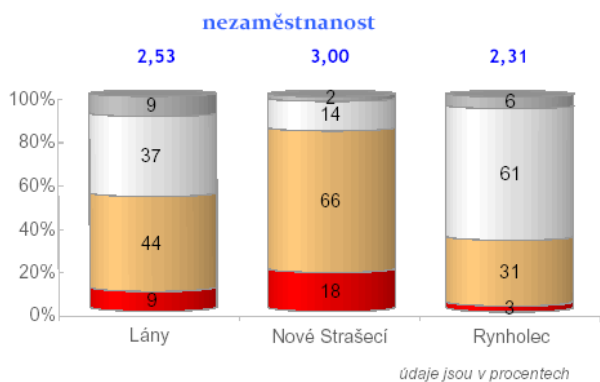
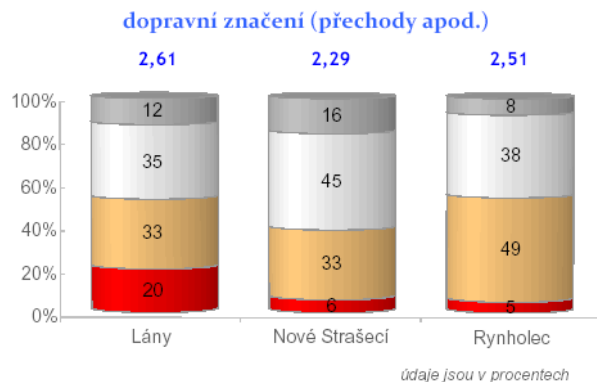
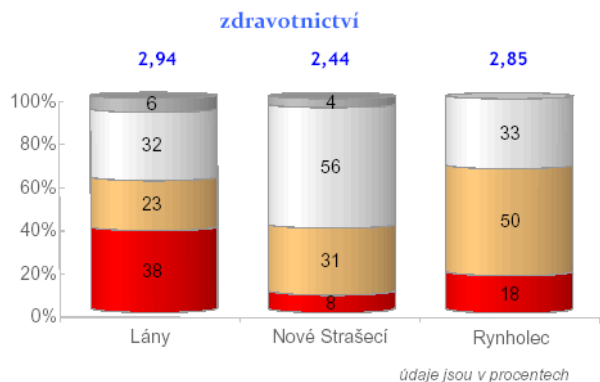

školství

■ zcela nepodstatné
 □ spíše nedůležité
 ■ spíše důležité
 ■ velmi důležité

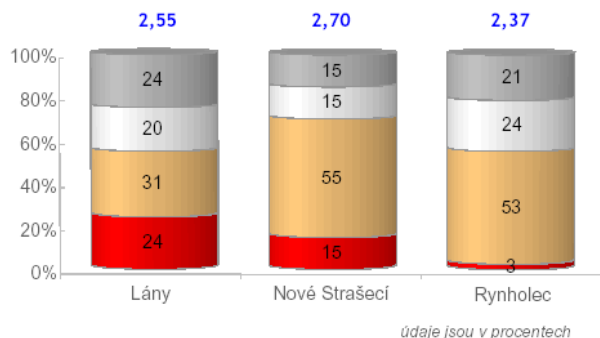
Průměrné hodnocení:
 4 = velmi důležité 1 = zcela nepodstatné

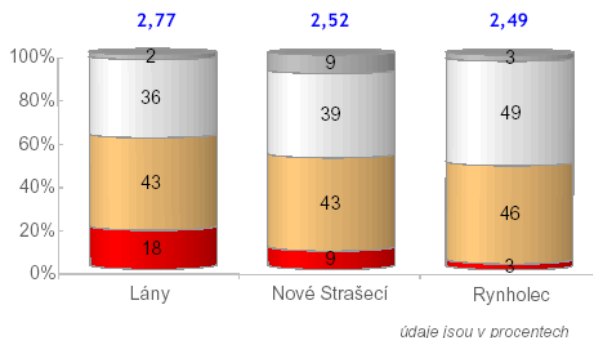
■ zcela nepodstatné
 □ spíše nedůležité
 ■ spíše důležité
 ■ velmi důležité

Průměrné hodnocení:
 4 = velmi důležité 1 = zcela nepodstatné

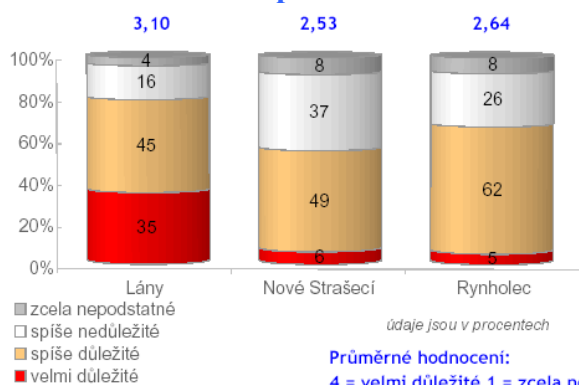
odpady a jejich odvoz

podmínky pro soukromé podnikání

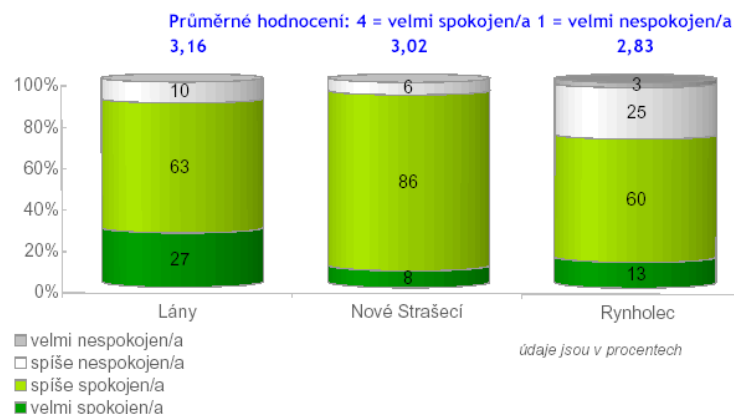

životní prostředí

Ženy ve větší míře než muži považují za důležité školství, zdravotnictví, dopravní značení, bydlení, kriminalitu a životní prostředí; respondenti starší než 60 let považují více než ostatní za důležité problematiku zdravotnictví a dopravního značení; respondenti ve věku 40 - 49 let považují více než ostatní za důležité problematiku nezaměstnanosti; respondenti ve věku 50 - 69 let považují více než ostatní za důležité problematiku veřejné dopravy a dopravní obslužnosti; levicově orientovaní respondenti považují více než ostatní za důležité problematiku veřejné dopravy a nezaměstnanosti; pravicově orientovaní respondenti pak problematiku podmínek pro soukromé podnikání; problematiku podmínek pro soukromé podnikání hodnotí jako důležitou více než ostatní také respondenti ze střední a vyšší třídy.

Spokojenost se stavem životního prostředí v obci

Důvody nespokojenosti se stavem životního prostředí v obci – spontánní odpovědi

	Lány	Nové Strašecí	Rynholec
hlučná doprava	•	•	•
lidé stále pálí plasty a odpady	•	•	•
nepořádek v obci	•	•	•
psí exkrementy	•	•	•
skládka, zápach ze skládky	•	•	•
málo zeleně		•	•
odpadky kolem popelnic	•	•	
přeplněné kontejnery	•	•	
vandalismus	•	•	
zápach z komínů	•	•	
černé skládky	•		
kácení lesů kvůli obchvatu	•		
není zde prostor pro volný čas	•		
poškozený ráz krajiny	•		
výstavba bioplynové stanice	•		
zápach z drůbežárny, jatek	•		
znečištěné ovzduší	•		
haldy s radonem		•	
kácení líp na náměstí		•	
kravín		•	
lidé málo třídí odpad		•	
nedokončená kanalizace		•	
popeláři jezdí brzo ráno		•	
rozbité silnice		•	
zápach z popelnic		•	
lom = prach			•
prašnost silnic před přejezdem			•
nehezky vzhled obce			•

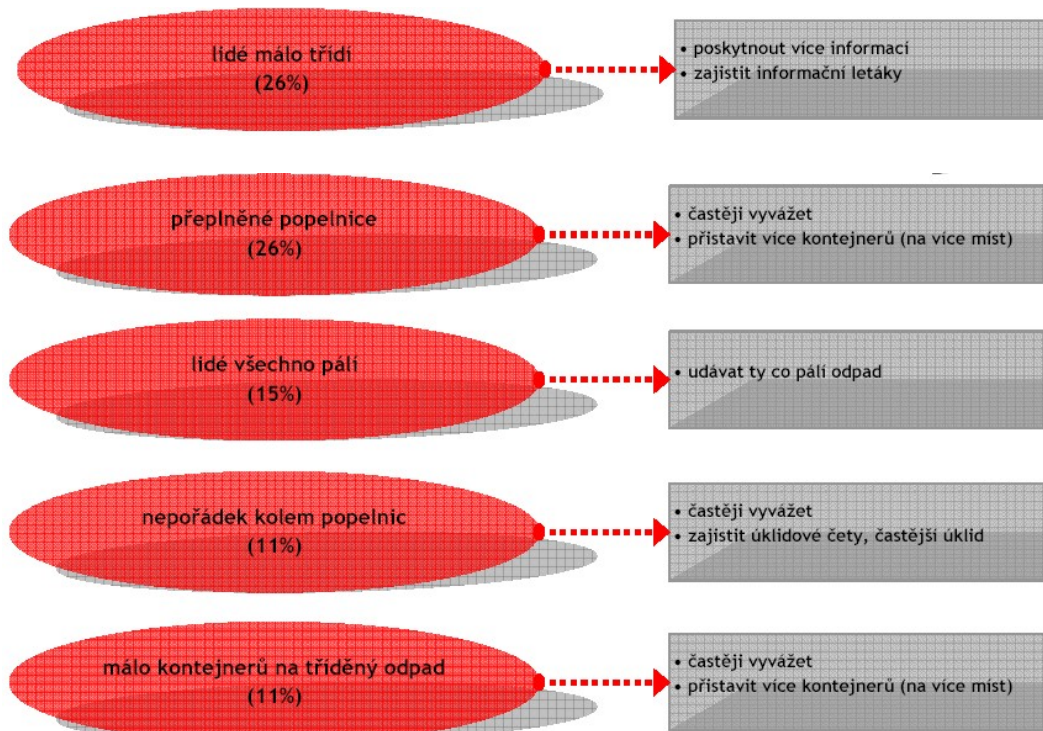
společné problémy

opakované problémy

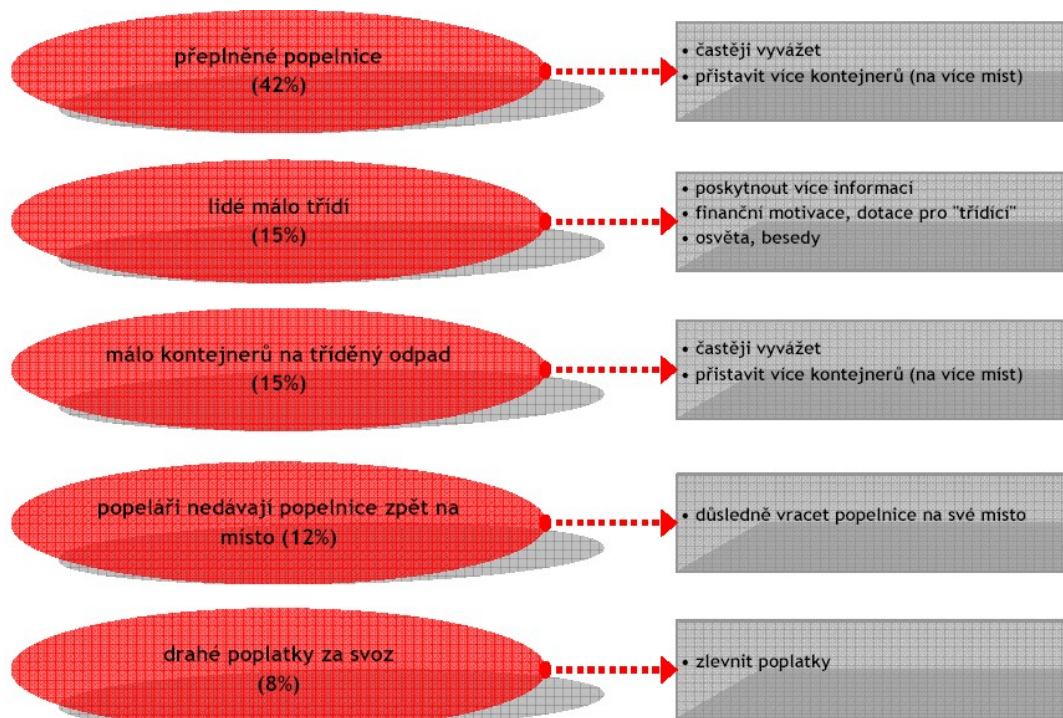
unikátní problémy

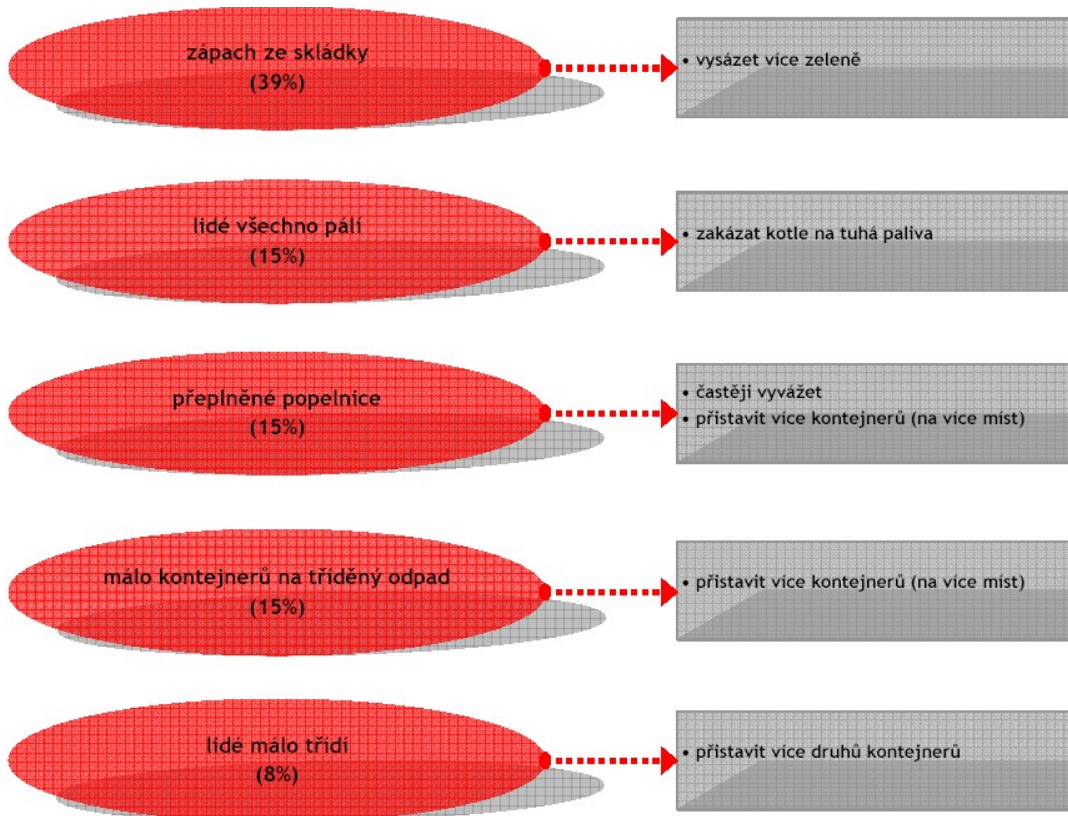
Lány - Typické problémy s nakládáním s odpady v obci (TOP 5)

Nové Strašecí - Typické problémy s nakládáním s odpady v obci (TOP 5)

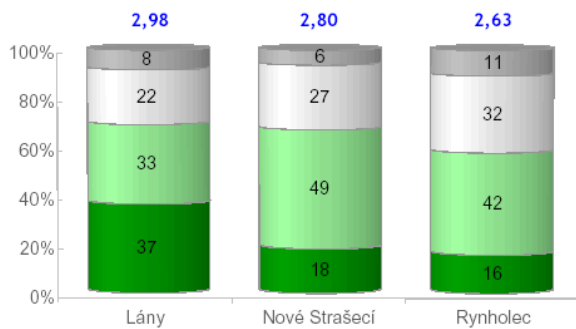

Rynholec - Typické problémy s nakládáním s odpady v obci (TOP 5)

Opatření, která by pomohla zlepšit životní prostředí v obci

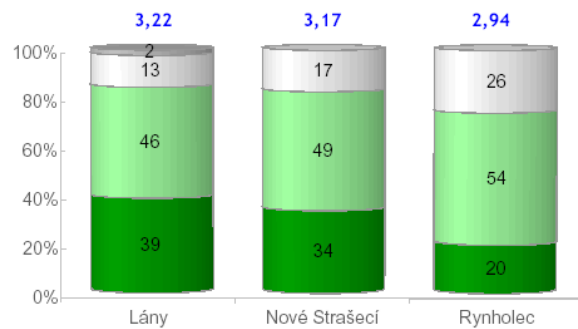
příspěvek domácnostem na zateplení domů

údaje jsou v procentech

- rozhodně by pomohlo
- spíše by pomohlo
- spíše by nepomohlo
- rozhodně by nepomohlo

výstavba čističky vody

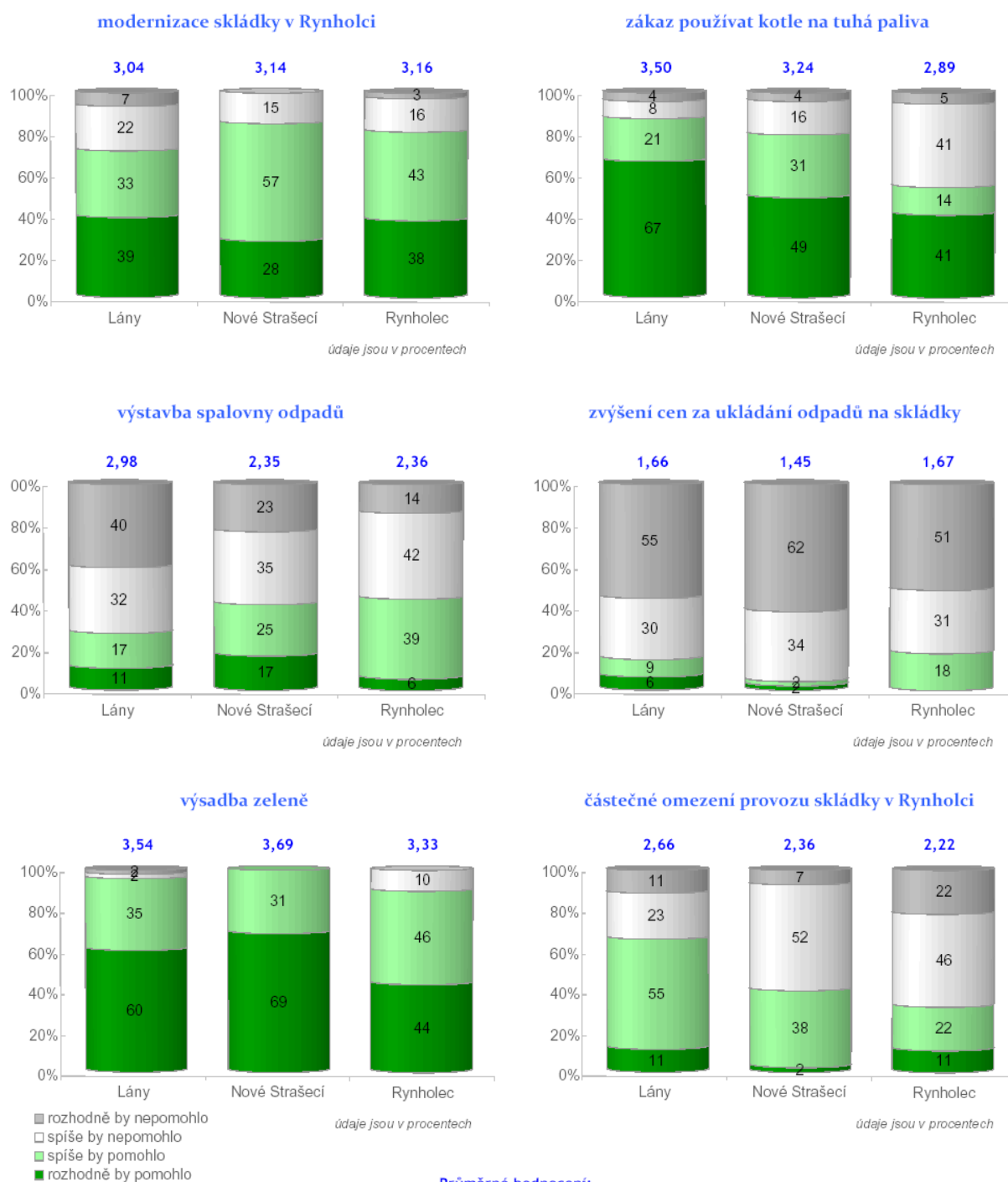

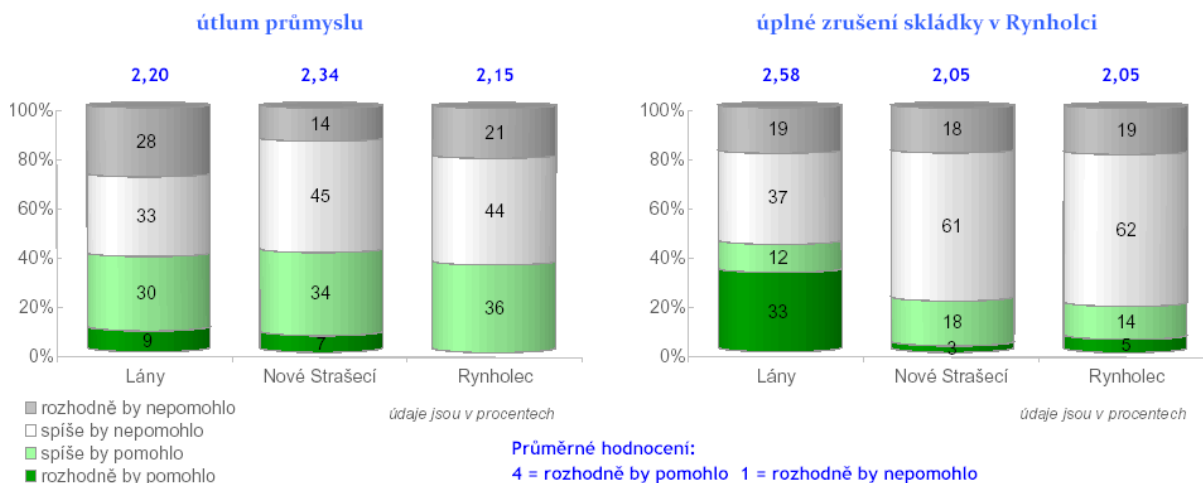
údaje jsou v procentech

Průměrné hodnocení:

4 = rozhodně by pomohlo 1 = rozhodně by nepomohlo

Opatření, která by pomohla zlepšit životní prostředí v obci

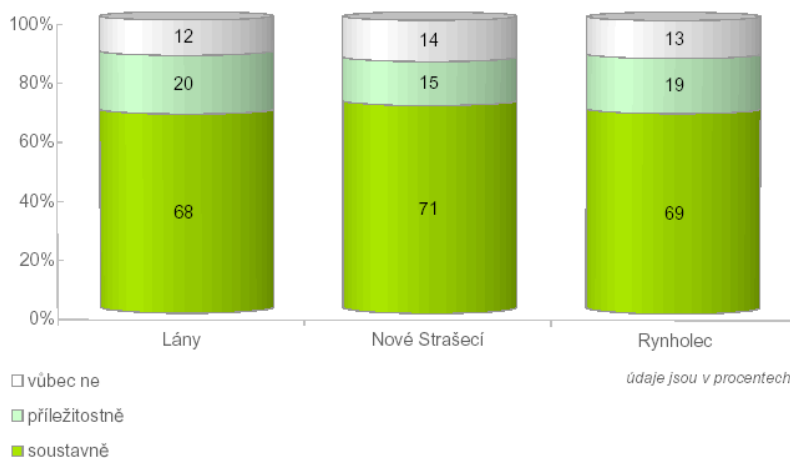
Základ: celý soubor

Příspěvek domácnostem na zateplení domů považují za efektivní ve větší míře než ostatní respondenti žijící v bytě panelového domu; modernizaci skládky v Rynholci považují za efektivní ve větší míře než ostatní respondenti z nižších sociálních tříd a levicově orientovaní respondenti; částečné omezení provozu skládky v Rynholci považují za efektivní ve větší míře než ostatní respondenti ze střední a vyšší třídy a respondenti ve věku 30 - 39 let; úplné zrušení skládky v Rynholci považují za efektivní ve větší míře než ostatní ženy a středově orientovaní respondenti; zákaz používat kotle na tuhá paliva považují za efektivní ve větší míře než ostatní respondenti mladší než 60 let a respondenti z vyšší střední a vyšší třídy; výstavbu spalovny odpadů považují za efektivní ve větší míře než ostatní respondenti z nižší třídy a levicově orientovaní respondenti; útlum průmyslu považují za efektivní ve větší míře než ostatní ženy a pravicově orientovaní respondenti.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADEM V DOMÁCNOSTI

Třídění odpadu v domácnosti

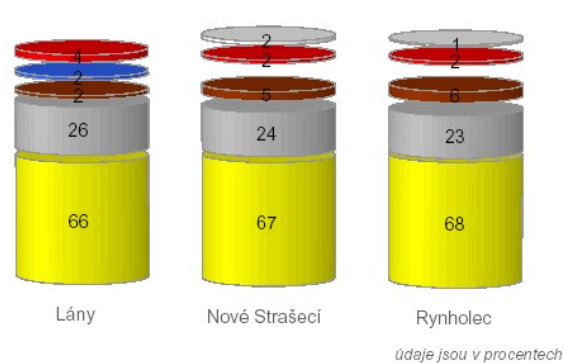
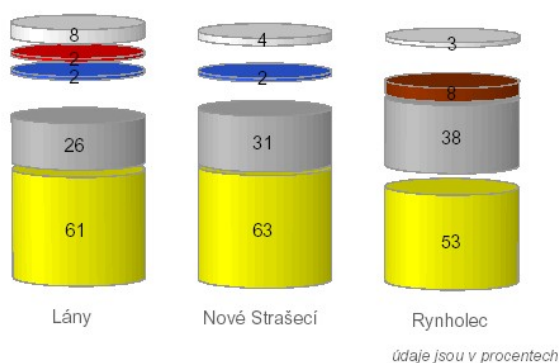

Odpad v domácnosti třídí ve větší míře než ostatní především ženy a pravicově orientovaní respondenti.

Aktuálně využívané způsoby likvidace komunálního odpadu

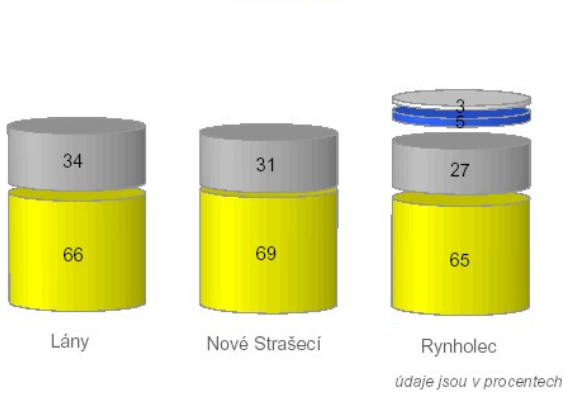
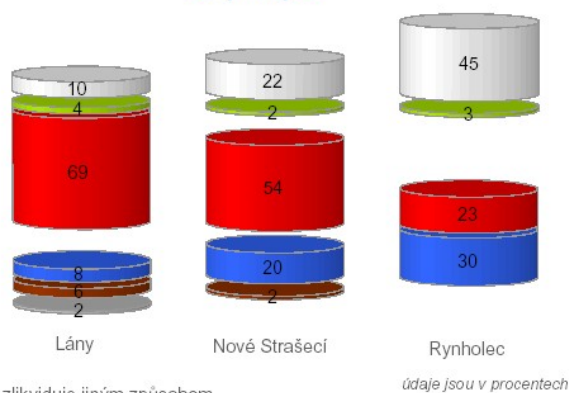
krabice od džusu či od mléka (nápojový karton)

papír, noviny, letáky

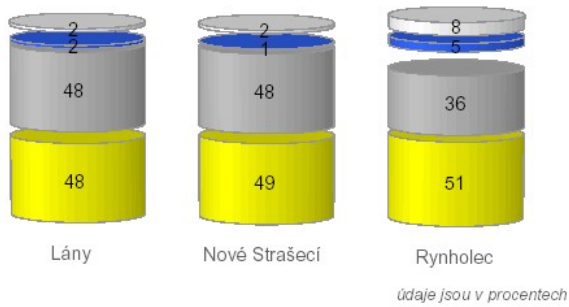
starý nábytek

PET láhve

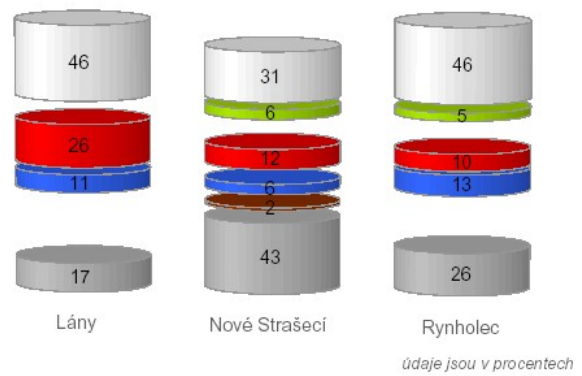

- zlikviduje jiným způsobem
- odnese na skládku
- odnese do sběrného dvora
- dále použije v domácnosti
- spálí v kamnech
- vyhodí do popelnice na směsný odpad
- vyhodí do kontejneru na tříděný odpad

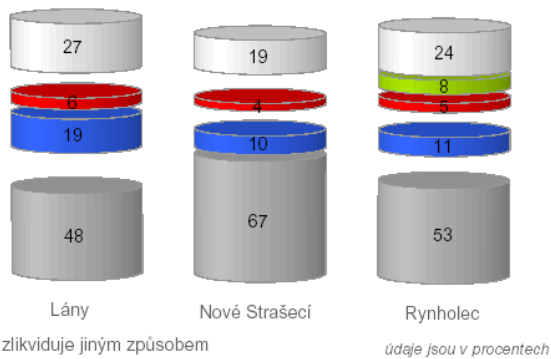
tuby a ostatní plastové obaly

odpady ze zahrady, zbytky zeleniny a ovoce

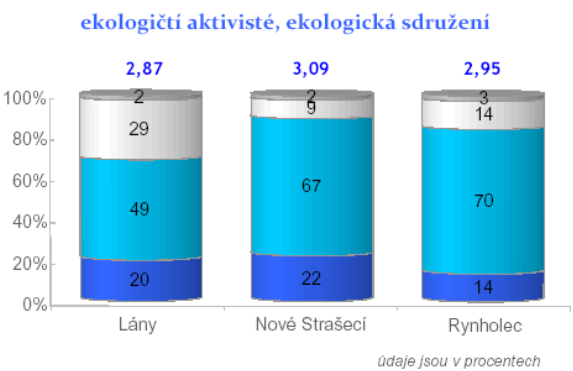
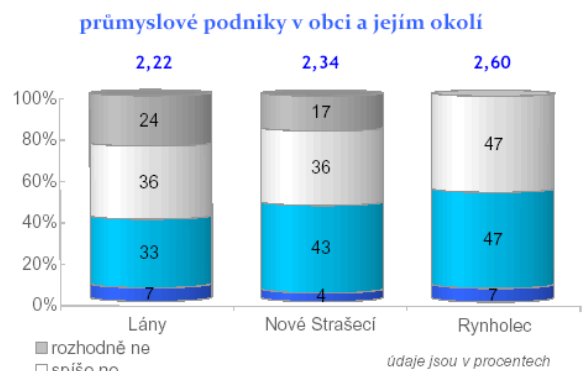
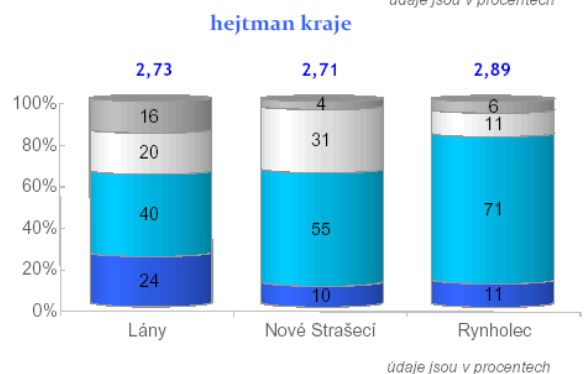
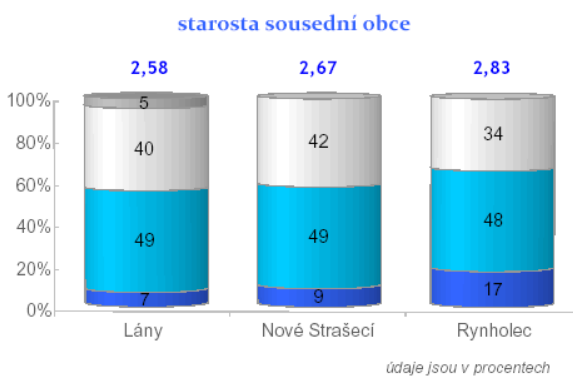
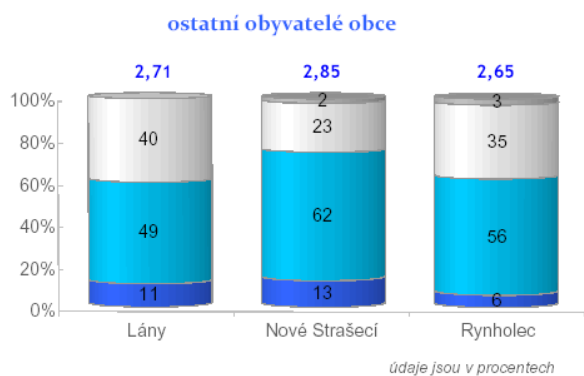
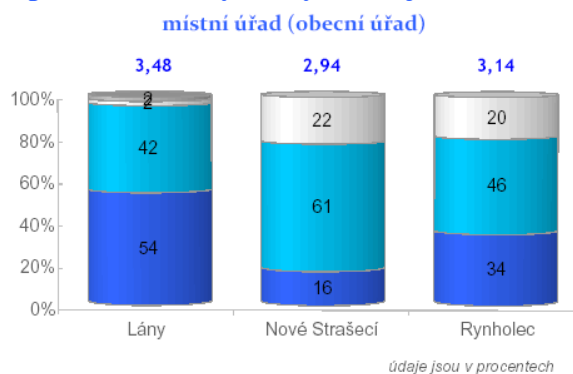
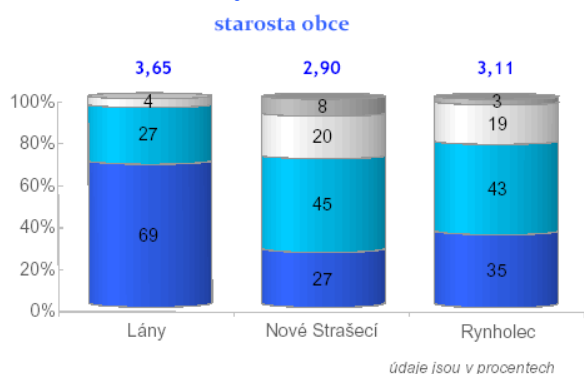
zbytky jídel z kuchyně

- zlikviduje jiným způsobem
- odnese na skládku
- odnese do sběrného dvora
- dále použije v domácnosti
- spálí v kamnech
- vyhodí do popelnice na směsný odpad
- vyhodí do kontejneru na tříděný odpad

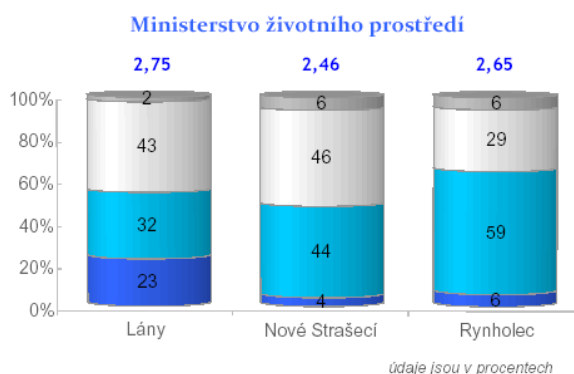
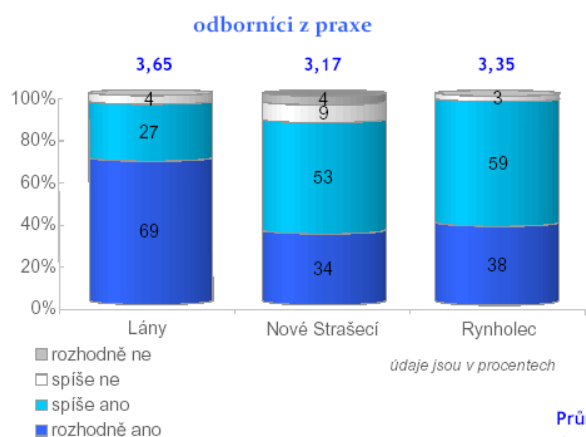
INFORMAČNÍ ZDROJE O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ A ZAPOJENÍ DO JEHO OCHRANY

Důvěryhodnost informací o životním prostředí od vybraných subjektů

■ rozhodně ne
□ spíše ne
■ spíše ano
■ rozhodně ano

Průměrné hodnocení:
4 = rozhodně ano 1 = rozhodně ne

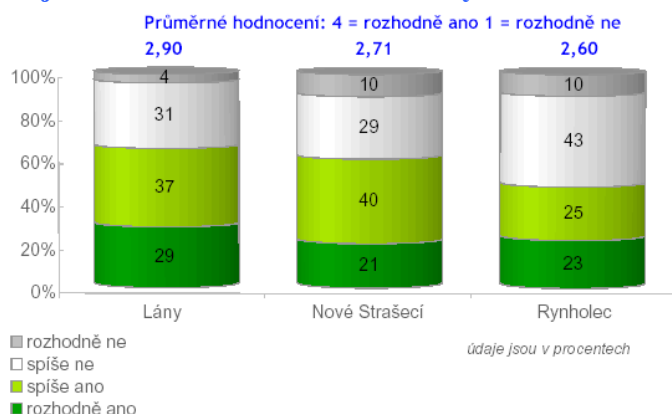

Průměrné hodnocení:
4 = rozhodně ano 1 = rozhodně ne

Starostovi obce důvěřují v oblasti životního prostředí ve větší míře než ostatní respondenti žijící v rodinném domku a pravicově orientovaní respondenti; hejtmanu kraje důvěřují ve větší míře než ostatní respondenti starší než 40 let a levicově orientovaní respondenti; Ministerstvu životního prostředí důvěřují ve větší míře než ostatní muži a pravicově orientovaní respondenti; Krajskému úřadu důvěřují ve větší míře než ostatní respondenti ve věku 40 - 49 let a pravicově orientovaní respondenti a ostatním obyvatelům obce důvěřují ve větší míře než ostatní respondenti starší než 50 let a respondenti z nižší střední třídy.

Zájem o účast na rozhodování o systému sběru odpadů v obci

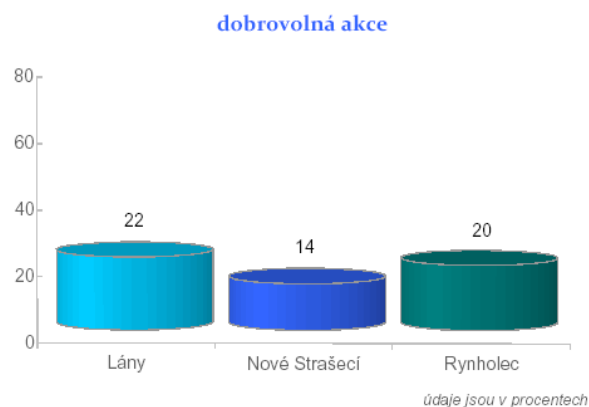
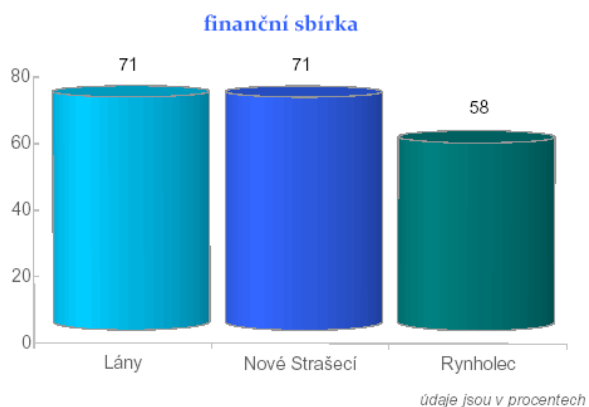

O účast na rozhodování o systému sběru odpadů mají zájem především muži, respondenti z nižší a střední třídy a respondenti ve věku 30 - 49 let.

Účast na vybraných akcích v minulosti

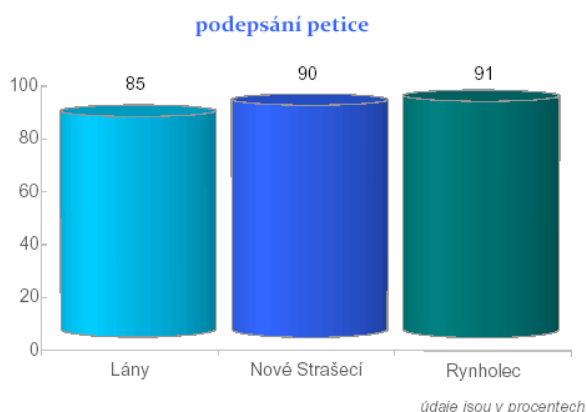
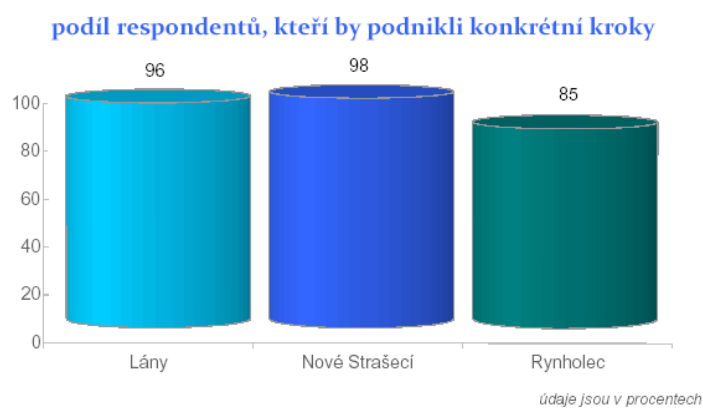

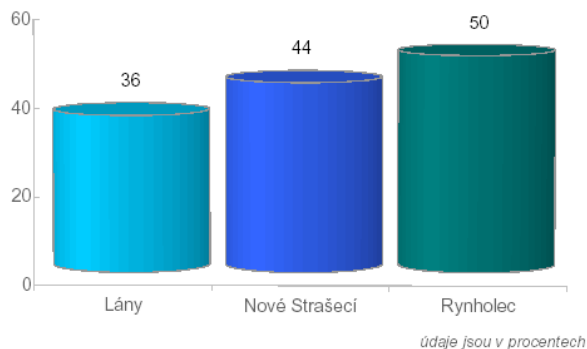
Veřejného shromáždění občanů k místním problémům se účastnili především muži a respondenti ve věku 50 - 59 let; dobrovolné akce se účastnili především muži a respondenti ve věku 20 - 29 let a finanční sbírky se účastnili především pravicově orientovaní respondenti.

Kroky, které by respondenti podnikli v souvislosti s poškozováním životního prostředí v obci

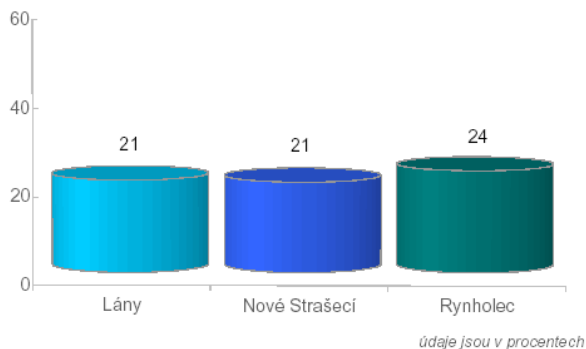

Základ: respondenti, kteří by podnikli konkrétní kroky (96%/98%/85%)

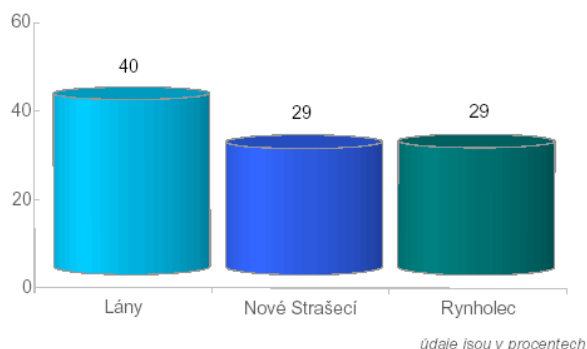
sepsání stížnosti

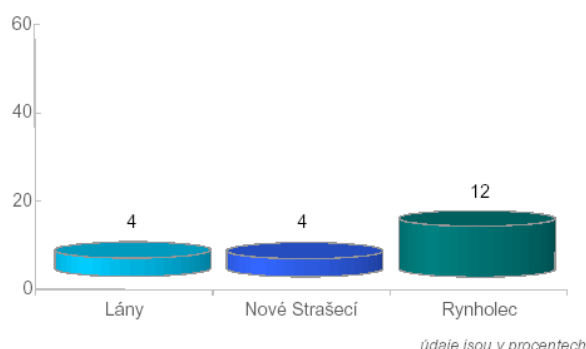
zapojení do pracovní skupiny

účast na demonstraci

zorganizování demonstrace

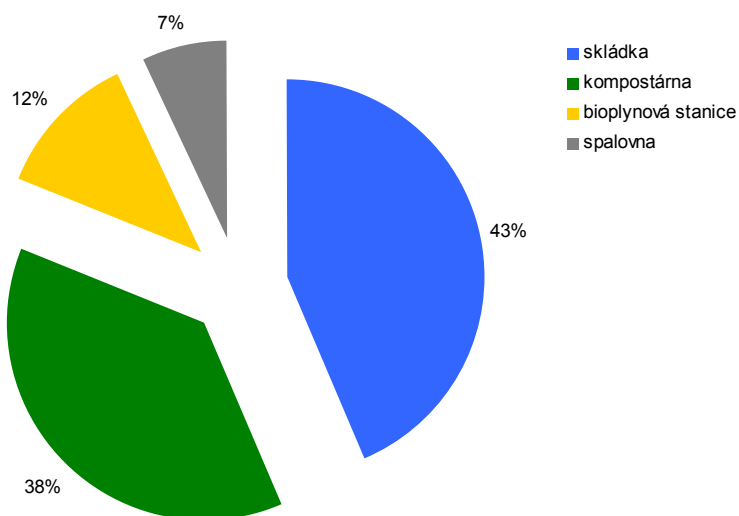

Základ: respondenti, kteří by podnikli konkrétní kroky (96%/98%/85%)

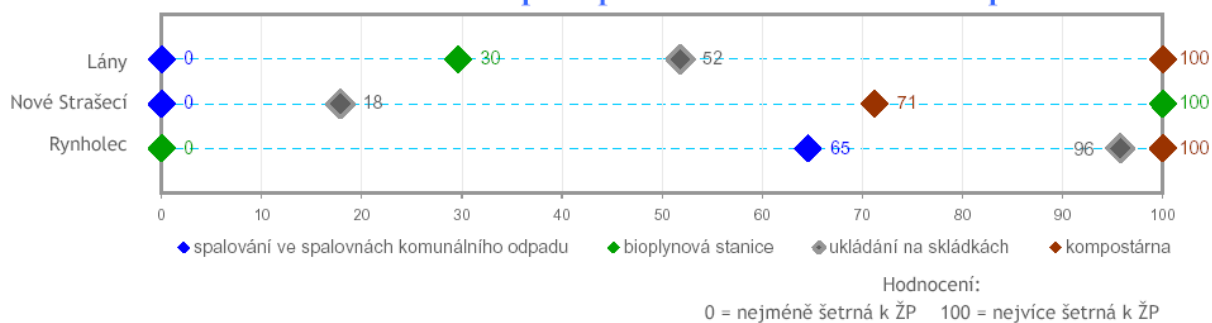

Stížnost by ve větší míře než ostatní sepsali muži, respondenti ve věku 30 - 59 let a právově orientovaní respondenti; demonstrace by se ve větší míře než ostatní zúčastnili respondenti ze střední třídy a respondenti mladší než 30 let; demonstraci by ve větší míře než ostatní zorganizovali respondenti z vyšší střední třídy a respondenti ve věku 50 - 59 let; telefonicky by si ve větší míře než ostatní stěžovali především respondenti z nižší a střední třídy, respondenti ve věku 40 - 59 let a právově orientovaní respondenti; do pracovní skupiny by se ve větší míře než ostatní zapojili respondenti z nižší a střední třídy a respondenti ve věku 20 - 49 let.

PREFEROVANÉ ZPŮSOBY NAKLÁDÁNÍ S ODPADEM

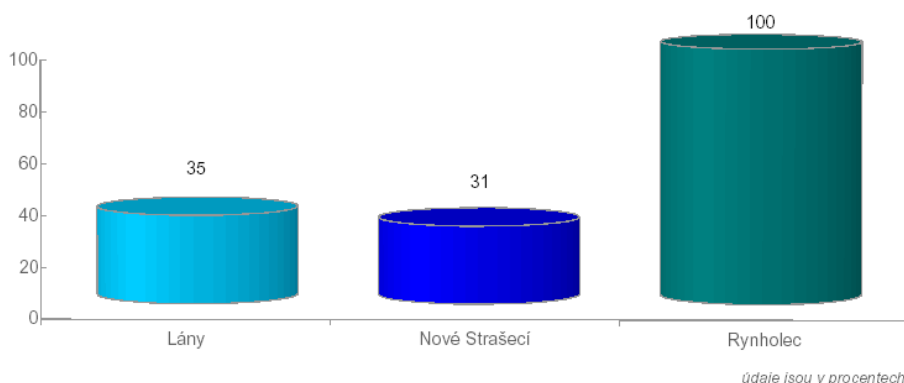
Hodnocení forem likvidace odpadu podle šetrnosti k životnímu prostředí

Obyvatelé okolních obcí považují ze svého pohledu za nejlepší způsob nakládání s odpadem skládku či kompostárnu. Nejhůře je hodnocena spalovna a jen o něco lépe bioplynová stanice.

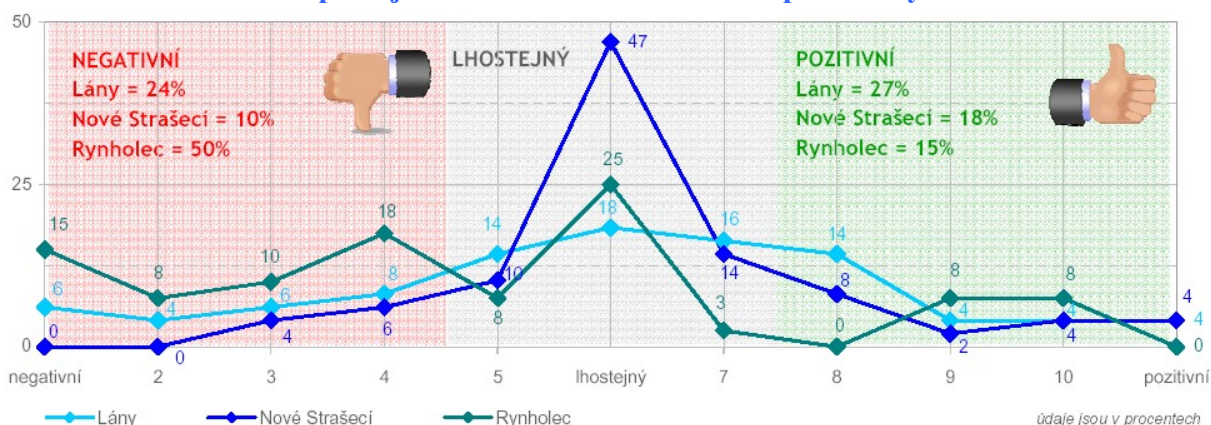
POSTOJ OBYVATEL KE SKLÁDCE V RYNHOLCI

Povědomí o umístění skládky komunálního odpadu v katastru obce

Povědomí o umístění skládky v katastru obce se významně diferencuje podle typu bydliště; nejvyšší povědomí o skládce mají respondenti žijící v rodinném domku, nejmenší pak respondenti žijící v bytě panelového domu.

Osobní postoj ke skládce komunálního odpadu v Rynholci

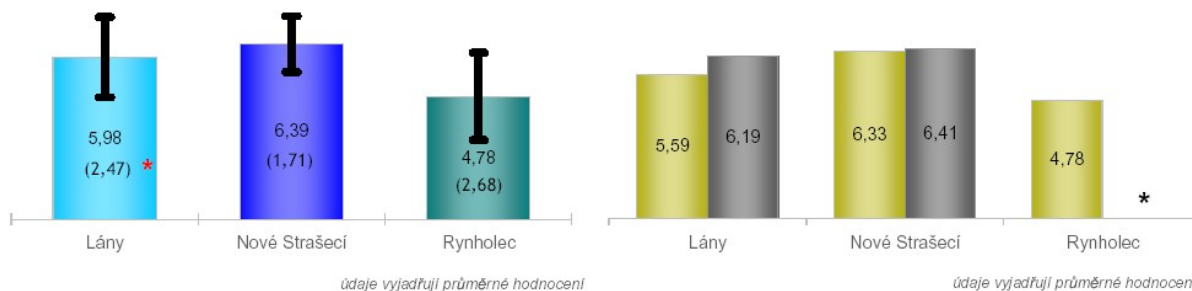

průměrné hodnocení

podle povědomí o umístění skládky komunálního odpadu v katastru obce

Průměrné hodnocení:
1 = negativní
6 = lhostejný
11 = pozitivní

směrodatná odchylka

* = hodnota v závorce vyjadřuje velikost směrodatné odchylky

* = data nejsou k dispozici

Negativní aspekty skládky v Rynholci - spontánní odpovědi

	Lány	Nové Strašecí	Rynholec
vítr rozfoukává odpad po okolí	•	•	•
zápach ze skládky	•	•	•
možnost požáru na skládce	•	•	•
zvýšená doprava	•	•	•
nepořádek kolem skládky	•		•
hluk	•		•
kouř ze skládky	•		•
hlodavci	•		
na skládce netřídí správně odpad		•	
vadí mi celá skládka		•	

společné problémy
  opakované problémy
  unikátní problémy

Odhad subjektu, který provozuje skládku v Rynholci

	Lány	Nové Strašecí	Rynholec
ČLUZ, a.s.	•	•	•
obec Rynholec	•	•	•
Ekologie Hořkovec	•	•	•
soukromá firma	•	•	•
Ekologie a.s.	•		•
p. Pergler	•	•	
obec Lány	•		
Žak s.r.o.		•	
obec Nové Strašecí		•	

společné problémy
  opakované problémy
  unikátní problémy

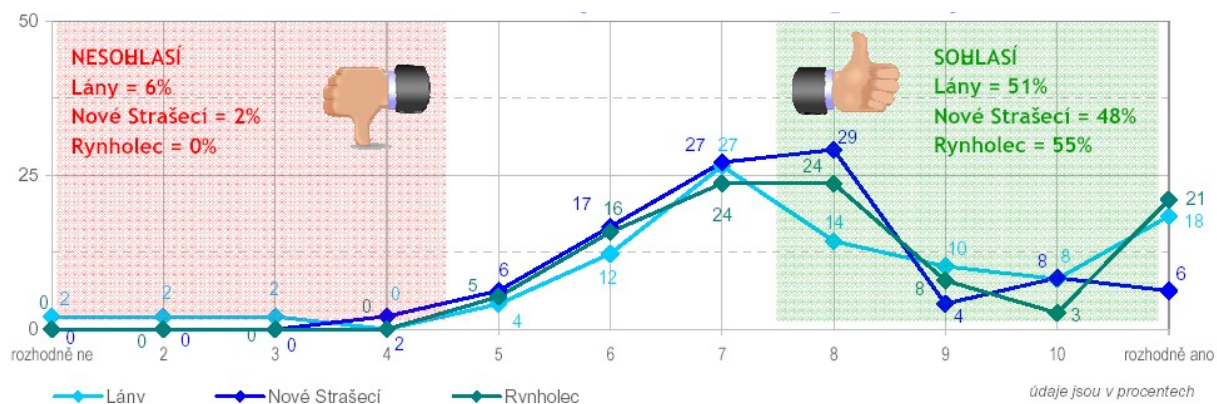
Segmentace respondentů podle zájmu o prohlídku skládky v Rynholci

Skládku v Rynholci již navštívilo 65% obyvatel Lán, 35% obyvatel Nového Strašecí a 78% obyvatel Rynholce. Mezi návštěvníky výrazně převažují muži, respondenti žijící v rodinném domku a respondenti, kteří topí plynem. Zájem o prohlídku skládky vyjádřilo 35% obyvatel Lán, 31% obyvatel Nového Strašecího a 25% obyvatel Rynholce. Mezi zájemci o prohlídku převažují muži, respondenti z nižší sociální třídy a respondenti ve věku 50 - 59 let.

PODPORA MODERNIZACE SKLÁDKY V RYNHOLCI

Souhlas s modernizací skládky komunálního odpadu v Rynholci

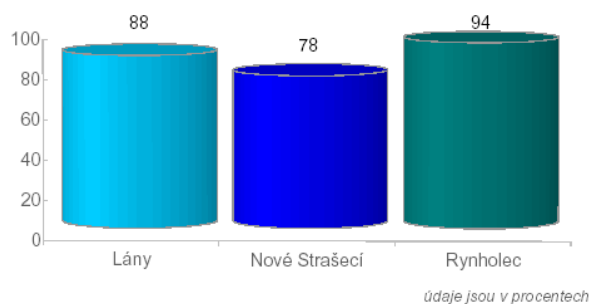
průměrné hodnocení

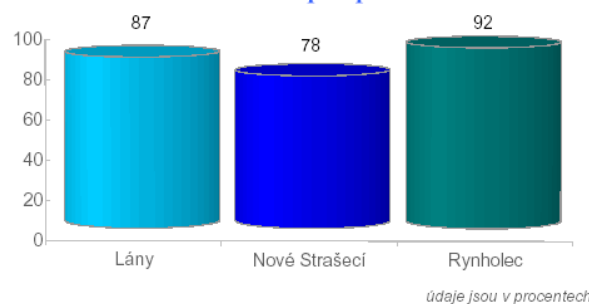
* = hodnota v závorce vyjadřuje velikost směrodatné odchylky

Okolnosti, které by vedly k podpoře modernizace skládky v Rynholci

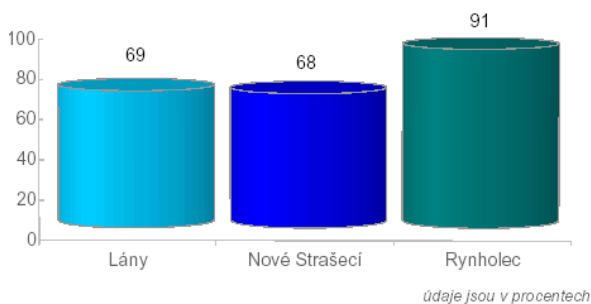
Pokud by byla navržena tak, aby nezapáchala.

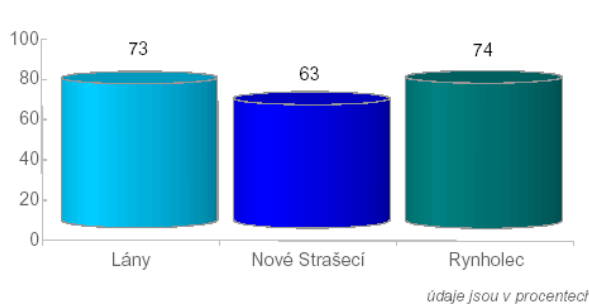
Pokud by byla zabezpečena proti větru, který rozfukává odpad po okolí.

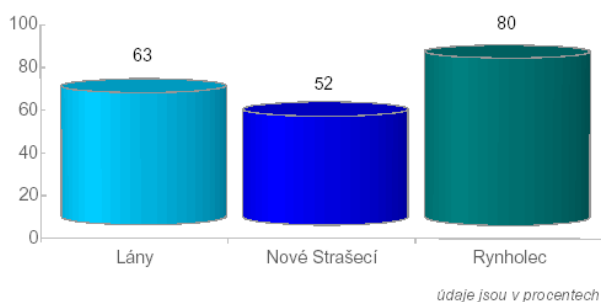
Pokud by skládka byla ve vlastnictví naší obce.

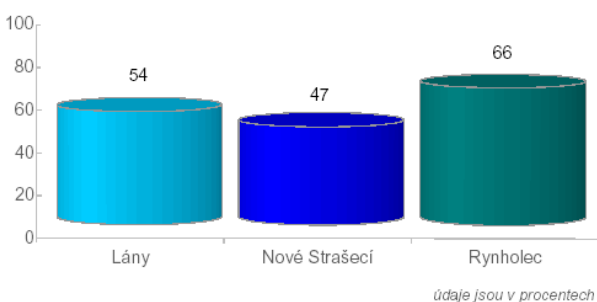
Pokud by byla daleko od našeho bydlí.

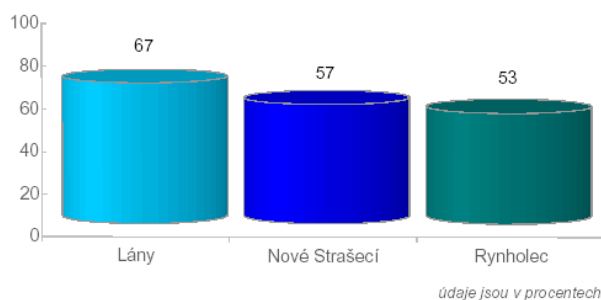
Pokud by se nám snížila daň z nemovitosti.

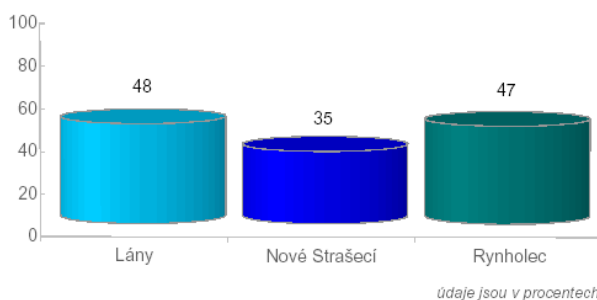
Pokud by byl v naší obci vybudován nový vodovod, kanalizace či silnice.

Pokud by se naši domácnosti snížil poplatek za odpady.

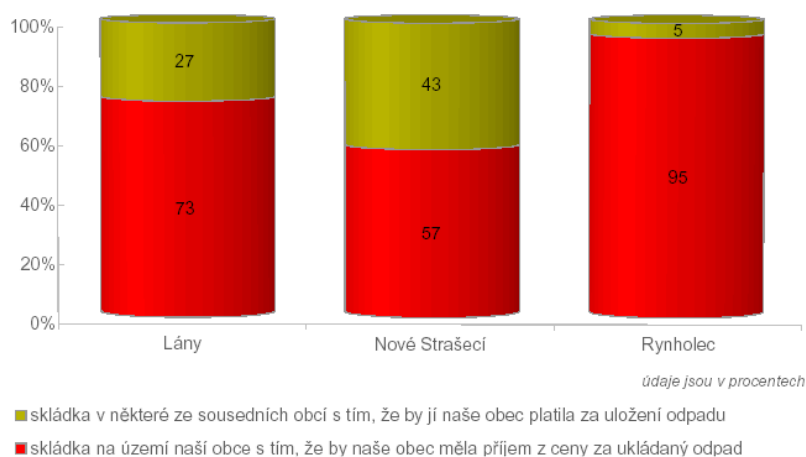

Pokud by se na tuto modernizovanou skládku nevozil odpad z jiných obcí.

Modernizaci skládky v Rynholci by na základě snížení daně z nemovitosti podpořili především respondenti využívající k vytápění tuhá paliva; na základě snížení poplatku domácností za svoz odpadu by modernizaci podpořili hlavně ženy a respondenti z vyšších sociálních tříd; na základě dostatečné vzdálenosti od obydlení by byla nejvyšší podpora mezi respondenti ve věku 50 - 69 let, mezi respondenty žijící v rodinném domku a respondenty topící tuhými palivy; pokud by byl v obci vybudován nový vodovod, kanalizace nebo silnice, pak by nejvyšší podpora modernizace skládky byla mezi respondenty z třídy sociálně slabých a mezi levicově orientovanými; v případě, že by skládka byla ve vlastnictví obce, její modernizaci by podpořili především respondenti žijící v rodinném domku a středově orientovaní respondenti.

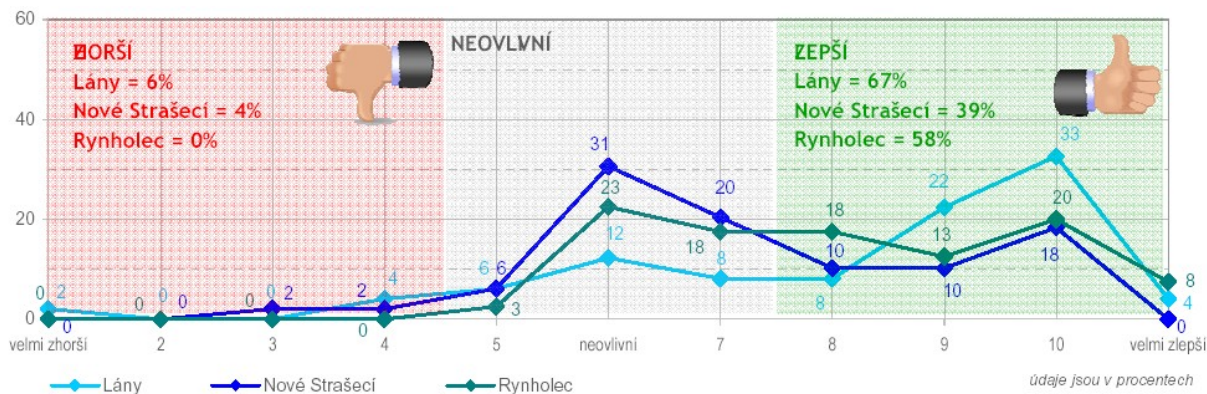
Preferovaná varianta modernizace skládky v Rynholci

Skládku na území vlastní obce s tím, že jejich obec měla příjem z ceny za ukládaný odpad preferují především respondenti žijící v rodinném domku a středově orientovaní respondenti.

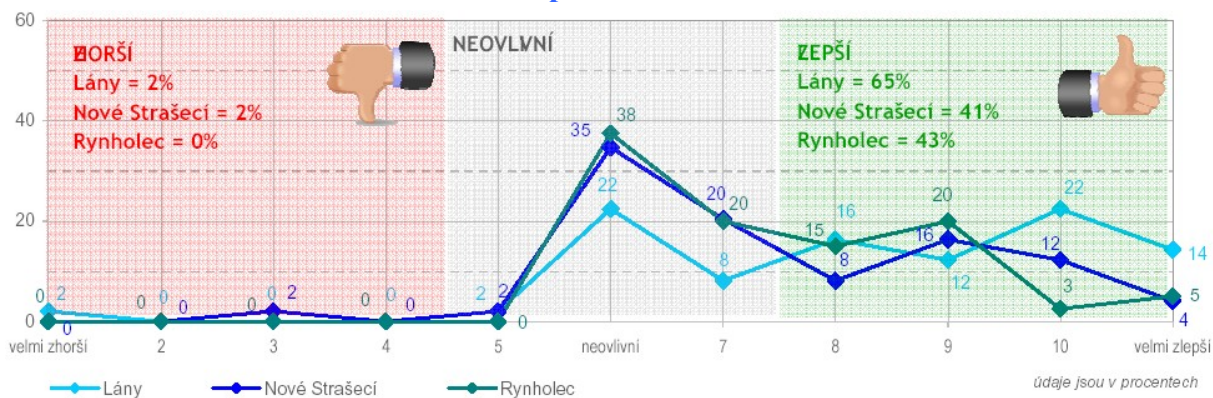
Dopady modernizace skládky v Rynholci na vybrané oblasti čistota ovzduší

průměrné hodnocení

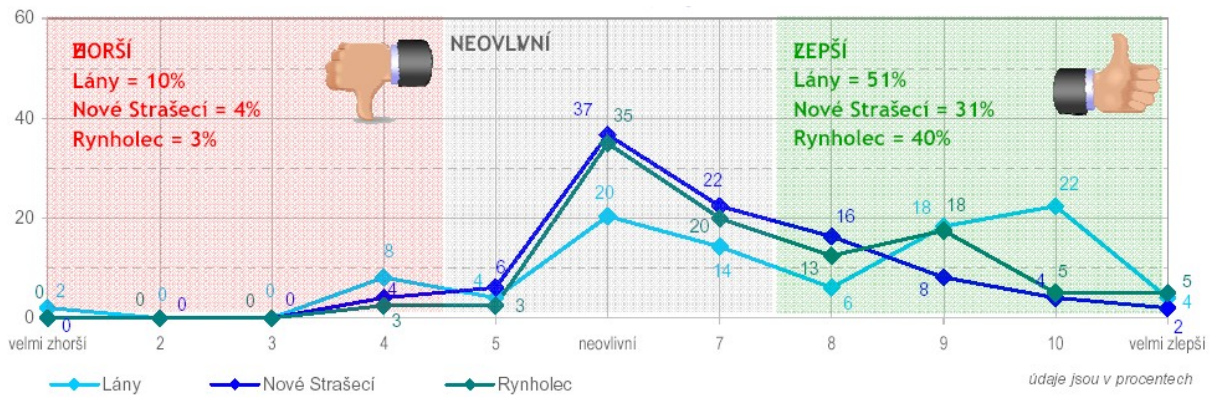
kvalita podzemních vod

průměrné hodnocení

Dopady modernizace skládky v Rynholci na vybrané oblasti tvorba krajiny

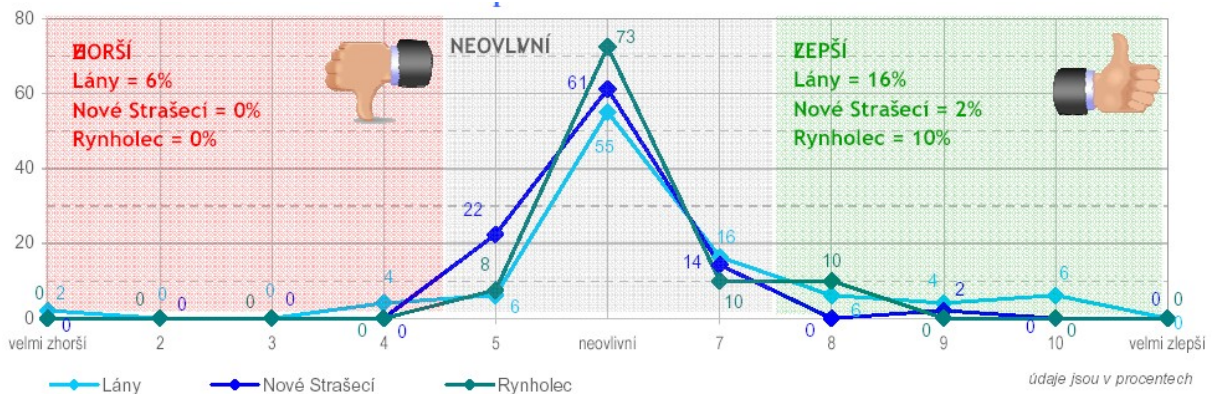
průměrné hodnocení

Průměrné hodnocení:
1 = velmi zhorší 11 = velmi zlepši

směrodatná odchylka

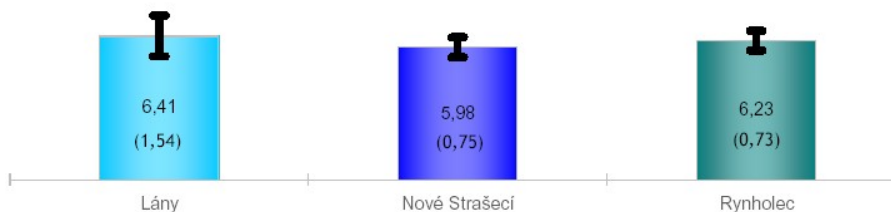
doprava v blízkém okolí

průměrné hodnocení

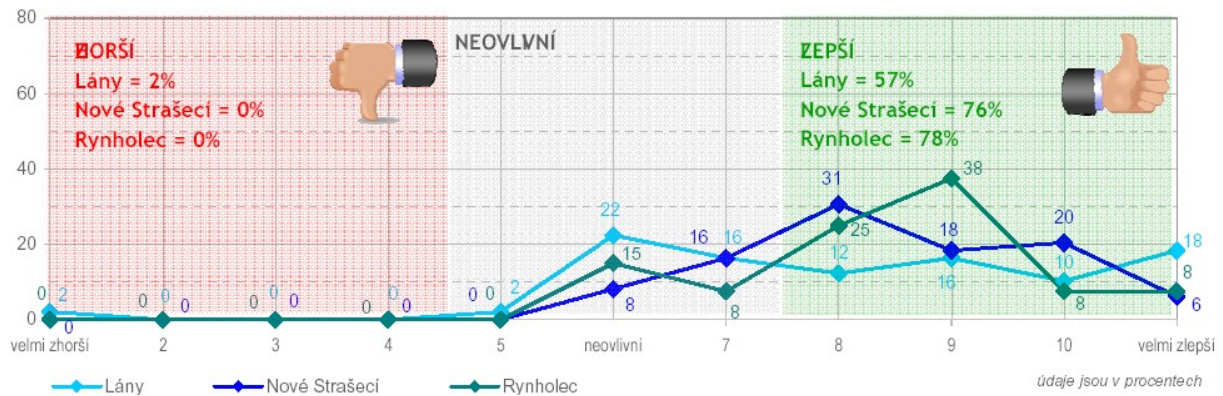
Průměrné hodnocení:
1 = velmi zhorší 11 = velmi zlepši

směrodatná odchylka

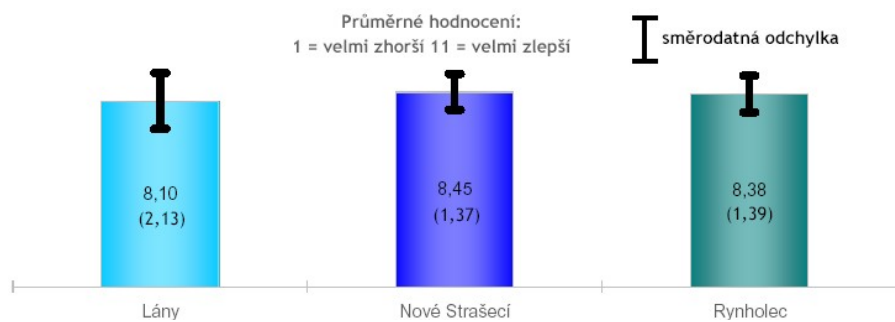

prestíž obce

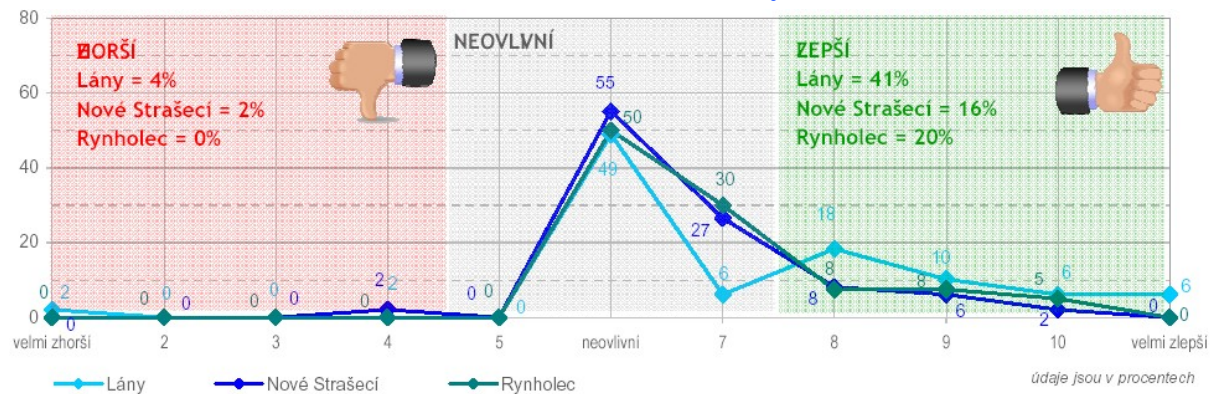
Dopady modernizace skládky v Rynholci na vybrané oblasti

průměrné hodnocení

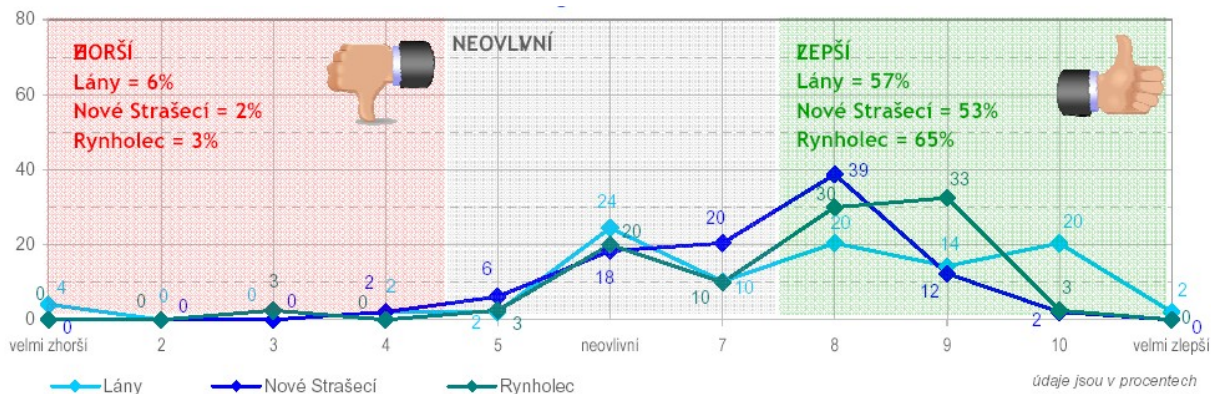
zdravotní stav místních obyvatel

průměrné hodnocení

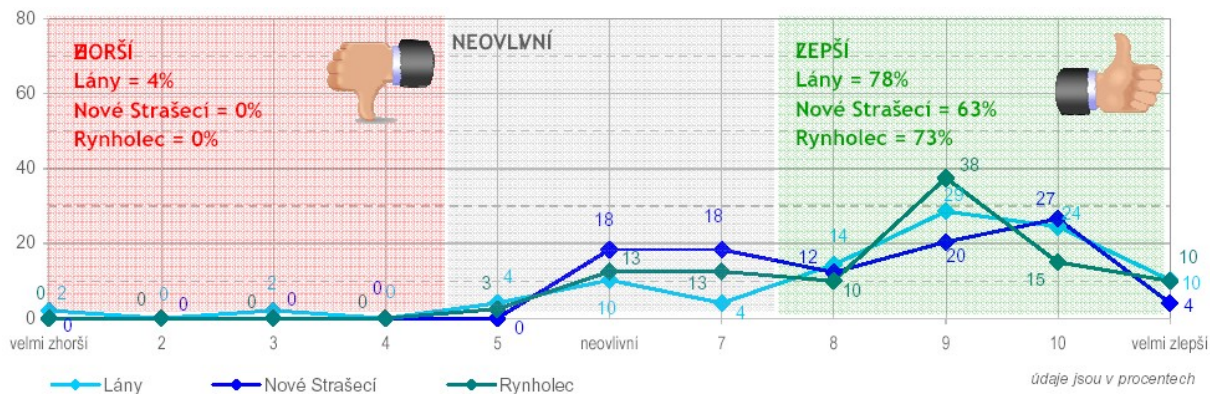
Dopady modernizace skládky v Rynholci na vybrané oblasti nová pracovní místa

průměrné hodnocení

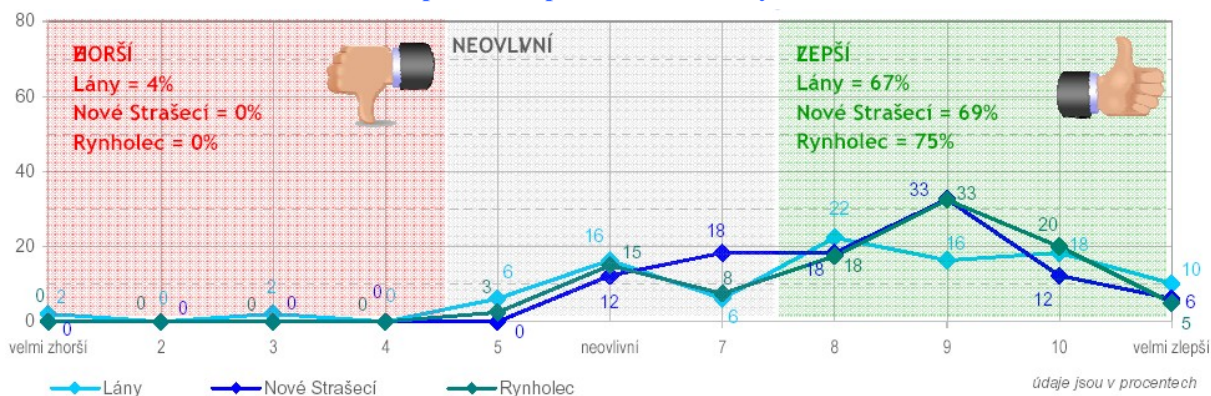
více peněz na investice v obci

průměrné hodnocení

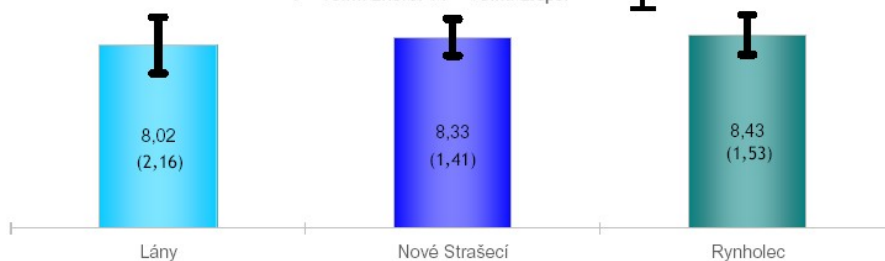

Dopady modernizace skládky v Rynholci na vybrané oblasti více peněz na společenské aktivity v obci

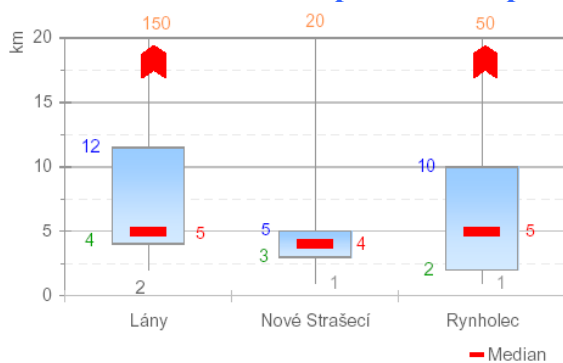

průměrné hodnocení

Průměrné hodnocení:
1 = velmi zhorší 11 = velmi zlepši

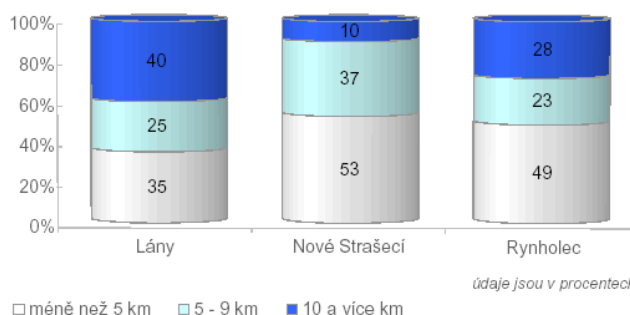

Vzdálenost skládky komunálního odpadu od bydliště požadovaná pro akceptaci této skládky

(km)		Lány	Nové Strašecí	Rynholec
Průměr		14	5	7
Median		5	4	4
Minimum		2	1	1
Maximum		150	20	50
Percentily	25	4	3	2
	75	12	5	10

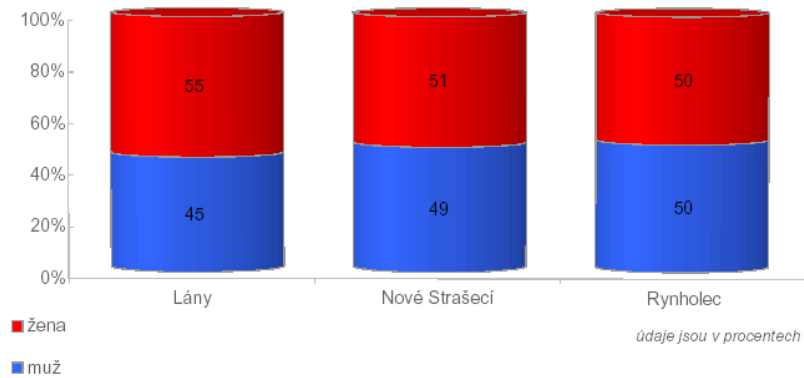
🚩 = maximum je mimo stanovený rozsah hodnot

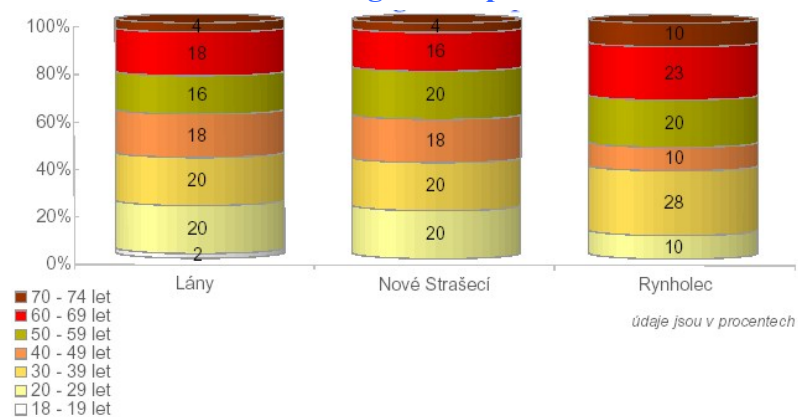
Výrazně vyšší vzdálenost skládky od bydliště než ostatní vykazují především ženy; respondenti ze střední a vyšší třídy; respondenti mladší než 30 let a respondenti využívající centrální vytápění.

POPIS RESPONDENTŮ

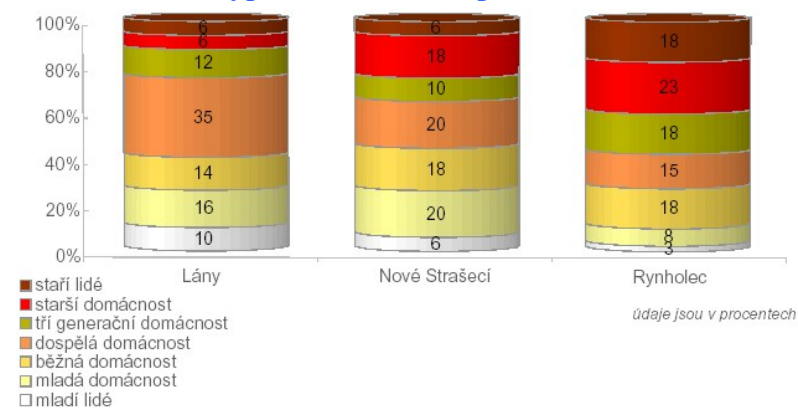
Pohlaví

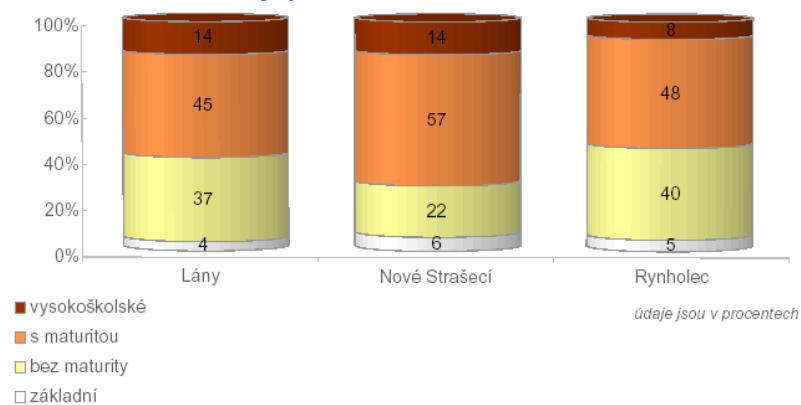
Věkové kategorie respondenta

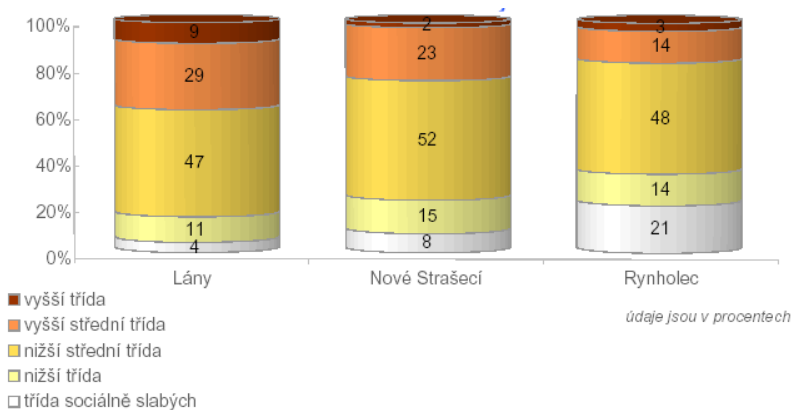
Typ domácnosti respondenta

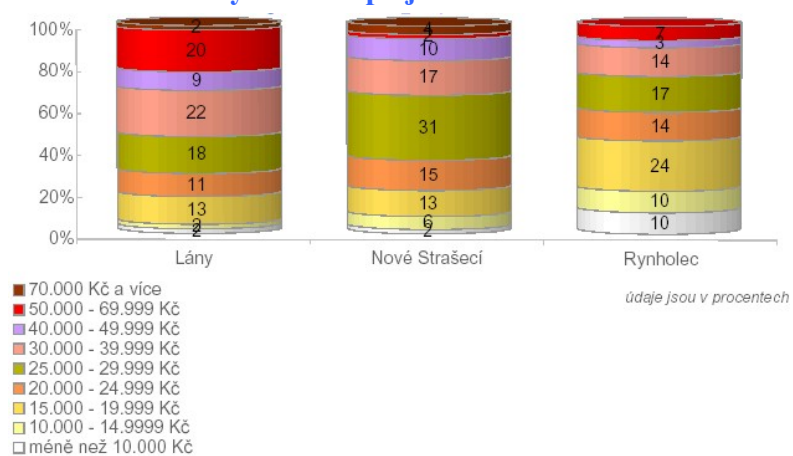
Nejvyšší dosažené vzdělání

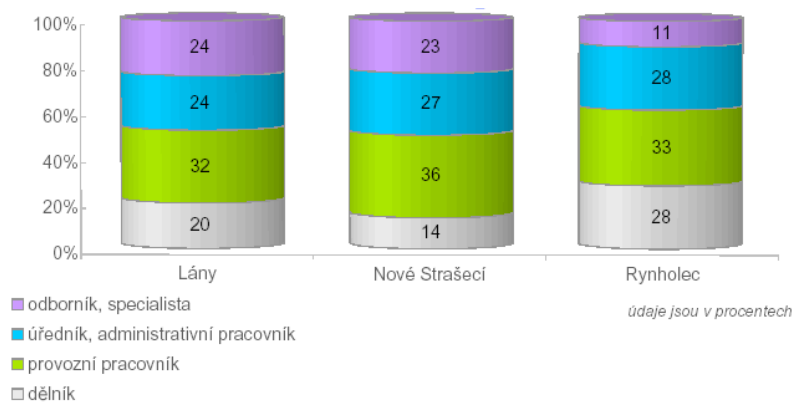
Socioekonomický status

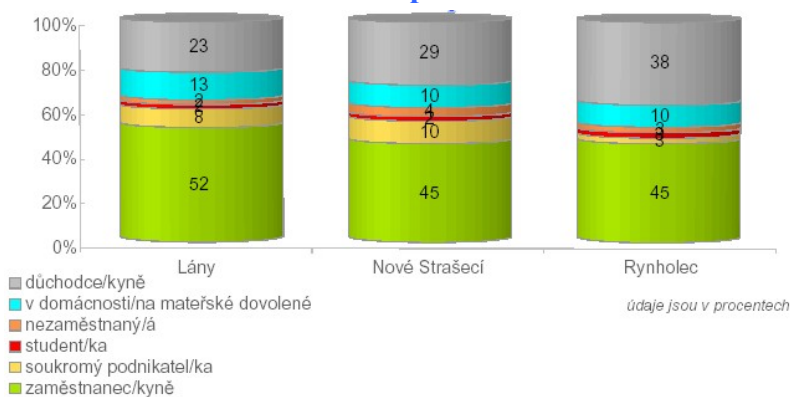
Čistý měsíční příjem domácnosti

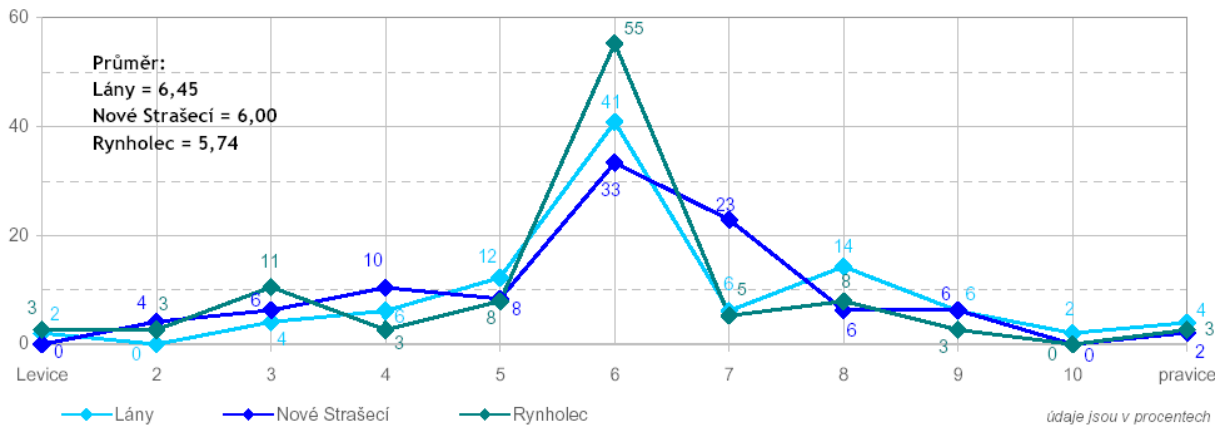
Zaměstnání respondenta

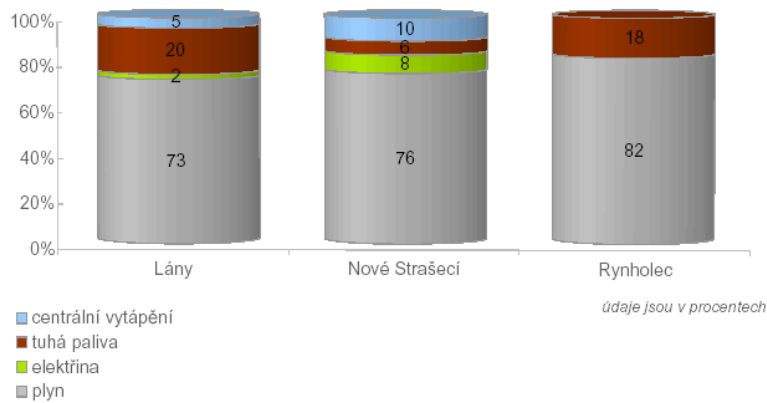
Profese respondenta

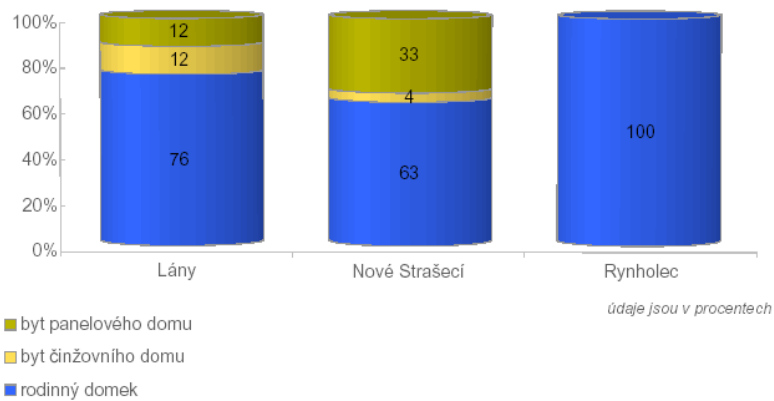
Politická orientace

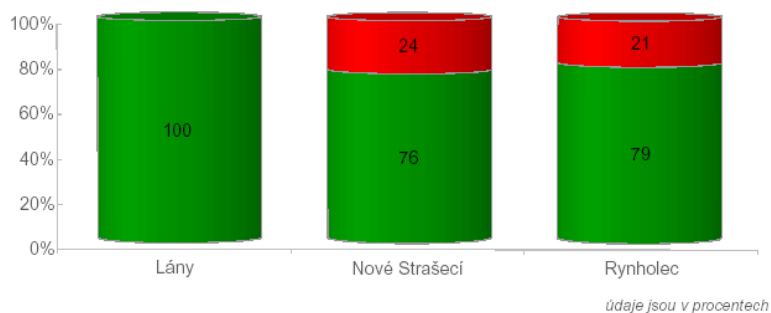
Způsob vytápění

Typ bydliště respondenta

Preferenze současného starosty v podzimních volbách

METODIKA VÝZKUMU

Údaje obsažené v této zprávě pocházejí z komplexního výzkumného šetření realizovaného nezávislou agenturou pro výzkum trhu Markent, s.r.o. Sběr dat byl uskutečněn v březnu 2010.

Zkonstruovaný dotazník, vedle řady otázek zaměřených na zjištění relevantních informací nezbytných k naplnění cílů tohoto výzkumu, obsahoval i řadu otevřených otázek, pomocí nichž byly sledovány kvalitativní aspekty sledovaných skutečností. Aby byly odstraněny možné nepřesnosti ve formulaci otázek, byla ještě před započítáním vlastního výzkumného šetření provedena pilotáž dotazníku.

METODA SBĚRU DAT

Výzkum probíhal ve třech obcích, kterých se přímo dotýká činnost společností ČLUZ a Ekologie. Konkrétně se jednalo o Lány, Nové Strašecí a Rynholec. Do zkoumaného vzorku byli zařazováni pouze lidé ve věku od 18 do 74 let. Podrobně o struktuře zkoumaného vzorku vypovídají údaje v kapitole „Popisné charakteristiky“.

Data byla získávána osobními rozhovory tazatelů s respondenty. Vyškolený tazatel kladl respondentovi otázky a zaznamenával v průběhu rozhovoru jeho odpovědi do dotazníku.

S žádostí o rozhovor bylo osloveno celkem 196 respondentů, kteří odpovídali zadaným kvótám. Jednotlivé domácnosti byly kontaktovány v různou denní dobu a v různých dnech tak, aby se předešlo možnému vychýlení dat způsobené rozdílným denním režimem domácností. Interview byla provedena s 141 respondenty (ostatní dotázaní se odmítli výzkumu zúčastnit). Další tři dotazníky byly dále vyřazeny ze samotného zpracování pro jejich neúplnost či chybné vyplnění. Zpracování dat a jejich analýza tak byla provedena na celkem 138 případech (49 případů připadá na Lány, 49 případů na Nové Strašecí a 40 případů na Rynholec).

Průměrná doba rozhovoru činila 28 minut.

Práce tazatelů byla zpětně kontrolována a ověřována telefonicky i písemně.

ZPRACOVÁNÍ DAT

Před zpracováním dat byly všechny záznamy kontrolovány z hlediska úplnosti a logické konzistence odpovědí. Poté byla data zpracována matematicko-statistickými postupy; kromě třídění prvního a druhého stupně, bylo použito statistických testů významnosti, analýzy průměrů (ANOVA, t-test), chí kvadrátového testu, faktorové a clusterové analýzy.

Data byla zpracována pomocí speciálního statistického programu SPSS® for Windows™, ver. 12.0.

Odpovědi na otevřené otázky byly analyzovány kvalitativními metodami na bázi obsahové analýzy.

VYSVĚTLIVKY

Pořadí sledovaných ukazatelů je uvedeno buď v abecedním pořadí nebo podle intenzity. Relativní četnosti v přehledu výsledků výzkumného šetření vycházejí z analýzy všech dotazovaných subjektů, popř. všech subjektů daného segmentu. (Př.: „Základ: celý soubor“)

Pokud se údaje vztahují pouze k nějaké podskupině základního souboru, je v komentáři k příslušnému grafu vždy specifikováno, o jaké podskupině respondentů údaje vypovídají. (Př.: „Základ: respondenti, kteří znají reklamu (60%)“)

Součet relativních četností (procent) a řádkových procent se může vzhledem k zaokrouhlování pohybovat od 99 do 101.

Některé grafy prezentují otázky s možností několikanásobné odpovědi. Čísla v těchto grafech uvádějí podíl kladných odpovědí v procentech a jejich součet pak není roven 100.

V některých případech nebylo možné provést detailní vyhodnocení pro jednotlivé podskupiny z důvodu nízkého absolutního počtu – v těchto případech je popsána skutečnost vždy specifikována v komentáři k příslušnému grafu. (Př.: „* - nízká četnost“)

Během dotazování byly některé skutečnosti zjišťovány formou otevřených otázek, kdy respondenti sami formulují své názory, mínění či preference. V těchto případech byly jednotlivé odpovědi přepsány v doslovném znění.

U otevřených otázek s možností vícečetné odpovědi jsou uvedeny počty respondentů a počty odpovědí. Počet respondentů vyjadřuje absolutní počet respondentů, kteří na danou otázku odpověděli. Počet odpovědí vyjadřuje celkový absolutní počet odpovědí všech respondentů, kteří na danou otázku odpovídali

Prezentace jednotlivých zjištění v závěrečné zprávě jsou uspořádaná tak, že nejprve je uvedena četnostní (prvostupňová) informace a poté jsou prezentovány závislosti a podrobnější analýza dat. Grafy, které detailně analyzují základní informaci jsou barevně sladěny s výchozím grafem.

Definice socioekonomického statusu:

třída sociálně slabých

= respondenti se základním stupněm dosaženého vzdělání, s nejnižším čistým měsíčním příjmem, vykonávající rutinní pracovní činnost bez samostatných rozhodovacích pravomocí

nižší třída

= respondenti se základním nebo středním stupněm dosaženého vzdělání, s podmediánovým čistým měsíčním příjmem, vykonávající rutinní pracovní činnost bez samostatných rozhodovacích pravomocí

nižší střední třída

= respondenti se středním stupněm dosaženého vzdělání, s přibližně mediánovým čistým měsíčním příjmem, vykonávající zaměstnání vyžadující kvalifikaci a odbornost, bez samostatných rozhodovacích pravomocí

vyšší střední třída

= respondenti se středním stupněm dosaženého vzdělání nebo vysokoškoláci, s nadmediánovým až průměrným příjmem, vykonávající zaměstnání vyžadující kvalifikaci a odbornost, se samostatnými rozhodovacími pravomocemi vyšší třída

= respondenti s vysokým stupněm dosaženého vzdělání (typicky vysokoškoláci), s nadprůměrným čistým měsíčním příjmem, vykonávající zaměstnání vyžadující kvalifikaci a odbornost, se samostatnými rozhodovacími pravomocemi

CHARAKTERISTIKA STATISTICKÝCH VELIČIN

Výběrová chyba činí u tohoto typu výzkumu $\pm 8,0\%$.

Průměry (průměrné hodnocení) uváděné v závěrečné zprávě jsou průměry aritmetické, pokud není uvedeno jinak.

Medián je bod, který rozděluje uspořádanou číselnou řadu na dvě stejně početné části. Medián tak vypovídá o rozložení dat: čím je jeho hodnota vyšší, tím větší počet údajů se koncentruje v horní části uspořádané řady a vice versa.

Percentily (ve zprávě se nejčastěji objevuje 25% a 75% percentil – neboli horní a dolní kvartil) udávají hodnotu, která vyděluje z uspořádané řady hodnot čtvrtinu nejnižších hodnot (dolní kvartil) a čtvrtinu nejvyšších hodnot (horní kvartil).

t-testy porovnávají průměry dvou skupin případů nebo zkoumají, zda se průměr proměnné liší od stanovené konstanty.

Chí kvadrátový test třídí proměnné do navzájem se nepřekrývajících kategorií a srovnává pozorované a očekávané (teoretické) četnosti v každé kategorii. V kontingenčních tabulkách tak umožňuje identifikovat statisticky odlišné kategorie.

ANOVA – Analýza rozptylu zjišťuje statistickou významnost rozdílů průměrů v podsouborech, které jsou vymezeny jednou nezávislou proměnnou. Narozdíl od t-testu umožňuje ANOVA porovnávat větší počet (více než dva) podsouborů.

Faktorová analýza se používá k odhadu latentních faktorů s vysokým stupněm korelace s manifestními znaky. Tato metoda umožňuje hledat v rámci sledovaných jevů obecnější souvislosti, než vymezuje rámec stanovených indikátorů.

Clusterová analýza vymezuje typické skupiny analyzovaných znaků z hlediska jejich podobnosti. Výstupem clusterové analýzy je mimo jiné dendrogram, ve kterém vodorovné vzdálenosti mezi jednotlivými znaky představují míru jejich podobnosti. Čím je tato vzdálenost kratší, tím je podobnost vyšší.

Používané testy statistické závislosti jsou standardně prováděny na 5% hladině významnosti.